

MINISTERUL EDUCAȚIEI CERCETĂRII ȘI INOVĂRII
CENTRUL NAȚIONAL DE DEZVOLTARE A ÎNVĂȚĂMÂNTULUI PROFESIONAL ȘI
TEHNIC

Anexa nr. 9 la OMECI nr. 4857 din 31.08.2009

CURRICULUM
pentru clasa a XI-a

Liceu tehnologic
Nivelul 3

Profil Tehnic
Domeniul Electronică automatizări

Calificarea: **Tehnicia operator tehnică de calcul**

2009

UNIUNEA EUROPEANĂ

MINISTERUL MUNCII, FAMILIEI ȘI
PROTECȚIEI SOCIALE
AMFOSERU

FONDUL SOCIAL EUROPEAN
POS DRU
2007-2013

INSTRUMENTE STRUCTURALE
2007-2013

MINISTERUL EDUCAȚIEI,
CERCETĂRII ȘI INOVĂRII
CDEISURU

MINISTERUL EDUCAȚIEI,
CERCETĂRII ȘI INOVĂRII
CNCIPT

Lista autorilor:

Remus Cazacu	profesor, grad didactic I, Colegiul Tehnic de Comunicații „N. Vasilescu Karpen”
Florin Iordache	profesor, Colegiul Tehnic de Comunicații „N. Vasilescu Karpen”
Virgil Popa	profesor, grad didactic I, Colegiul Tehnic de Comunicații „N. Vasilescu Karpen”
Giovana Stănică	profesor, Colegiul de Posta și Telecomunicații „Gh. Airinei” București
Ladislau Seica	Instructor Cisco

Consultanță CNDIPT:

Angela POPESCU – expert curriculum
Ionel Ciobanu – expert IT

Acest material a fost elaborat în cadrul proiectului *Învățământul profesional și tehnic în domeniul TIC*, proiect cofinanțat din Fondul Social European în cadrul POS DRU 2007-2013.

Filiera : Tehnologică
Profil: Tehnic
Nivel: 3
Calificarea: Tehnician operator tehnică de calcul

PLAN DE ÎNVĂȚĂMÂNT
LICEU TEHNOLOGIC
clasa a XI-a
Aria curriculară Tehnologii

Calificarea: Tehnician operator tehnică de calcul

Cultură de specialitate și pregătire practică săptămânală		297 ore	
Modulul I :	Total ore/an		33
Sisteme de transmitere a mișcării	din care:	laborator tehnologic	-
		instruire practică	16
Modulul II :	Total ore/an		33
Utilizarea aplicațiilor de tip CAD	din care :	laborator tehnologic	16
		instruire practică	-
Modulul III :	Total ore/an		66
Tehnici de măsurare în domeniu	din care:	laborator tehnologic	8
		instruire practică	25
Modulul IV :	Total ore/an		66
Sisteme de automatizare	din care:	laborator tehnologic	25
		instruire practică	41
Modulul V :	Total ore/an		33
Sisteme de acționare electrică	din care:	laborator tehnologic	-
		instruire practică	8
Modulul VI :	Total ore/an		33
Circuite electrice	din care:	laborator tehnologic	-
		instruire practică	9
Modulul VII :	Total ore/an		33
Asamblări mecanice	din care:	laborator tehnologic	17
		instruire practică	-
Total ore/an: 9 ore/săptămână x 33 săptămâni = 297 ore			
Stagii de pregătire practică		150 ore	
Modulul VIII :	Total ore/an		60
Sănătatea și securitatea muncii	din care:	laborator tehnologic	24
		instruire practică	36
Modulul IX :	Total ore/an		90
Circuite electronice	din care:	laborator tehnologic	24
		Instruire practică	66
Total ore/an: 30 ore/săptămână x 5 săptămâni/an = 150 ore			
Curriculum în dezvoltare locală		66 ore	
Modulul X :	Total ore/an		33
Asamblarea unui sistem de calcul	din care:	laborator tehnologic	17
		instruire practică	-
Modulul XI :	Total ore/an		33
Sisteme de operare și programe specifice	din care:	laborator tehnologic	17
		instruire practică	-
Total ore/an : 2 ore/săptămână x 33 săptămâni = 66 ore			
		TOTAL 513 ore/an	

Agregarea unităților de competențe în module

Unitatea de competențe	Competența	CULTURĂ DE SPECIALITATE						STAGII DE PREGĂTIRE PRACTICĂ		CDL		Verificare	
		Sisteme de transmitere a mișcării	Utilizarea aplicațiilor de tip CAD	Tehnici de măsurare în domeniu	Sisteme de automatizare	Sisteme de acționare electrică	Circuite electrice	Asamblări mecanice	Sănătatea și securitatea muncii	Circuite electronice	Asamblarea unui sistem de calcul		Sisteme de operare si programe specifice
Gândire critică și rezolvare de probleme.	1. Identifică probleme complexe.											√	√
	2. Rezolvă probleme.											√	√
	3. Evaluează rezultatele obținute.											√	√
Managementul relațiilor interpersonale.	1. Creează și menține relații profesionale.								√				√
	2. Gestionează conflictele.			√									√
	3. Gestionează așteptările factorilor interesați.			√									√
Sisteme de transmitere a mișcării.	1. Analizează rolul funcțional al organelor de mașini din cadrul transmisiilor mecanice.	√											√
	2. Coordonează lucrări de montaj pentru organe de mașini și mecanisme.	√											√
	3. Execută lucrări de reglare și întreținere ale transmisiilor mecanice.	√											√
Sănătatea și securitatea muncii.	1. Aplică legislația privind securitatea și sănătatea la locul de muncă, prevenirea și stingerea incendiilor.								√				√
	2. Planifică acțiuni de evitare și de reducere a riscurilor identificate la locul de muncă.								√				√

Filiera : Tehnologică

Profil: Tehnic

Nivel: 3

Calificarea: Tehnician operator tehnică de calcul

Unitatea de competențe	Competența	CULTURĂ DE SPECIALITATE						STAGII DE PREGĂTIRE PRACTICĂ		CDL		Verificare
		Sisteme de transmitere a mișcării	Utilizarea aplicațiilor de tip CAD	Tehnici de măsurare în domeniu	Sisteme de automatizare	Sisteme de acționare electrică	Circuite electrice	Asamblări mecanice	Sănătatea și securitatea muncii	Circuite electronice	Asamblarea unui sistem de calcul	
	3.Coordonează activitățile în caz de accident.							√				√
Utilizarea aplicațiilor de tip CAD.	1.Analizează specificul proiectului.		√									√
	2.Identifică și utilizează elemente hard și soft pentru a realiza aplicații.		√									√
	3.Interpretează și modifică desene în 2D.		√									√
	4.Vizualizează și interpretează prezentări în 3D.		√									√
Tehnici de măsurare în domeniu.	1.Explică structura instalațiilor / sistemelor de măsurare.			√								√
	2.Execută operații pregătitoare pentru utilizarea tehnicilor de măsurare.			√								√
	3.Utilizează tehnici de măsurare pentru determinarea/monitorizarea mărimilor tehnice specifice proceselor industriale.			√								√
Sisteme de automatizare.	1.Characterizează sistemele de reglare automată.				√							√
	2.Prezintă funcționarea componentelor sistemelor de reglare automată.				√							√
	3.Analizează funcționarea sistemelor de automatizare specifice domeniului.				√							√

Unitatea de competențe	Competența	CULTURĂ DE SPECIALITATE						STAGII DE PREGĂTIRE PRACTICĂ		CDL		Verificare
		Sisteme de transmitere a mișcării	Utilizarea aplicațiilor de tip CAD	Tehnici de măsurare în domeniu	Sisteme de automatizare	Sisteme de acționare electrică	Circuite electrice	Asamblări mecanice	Sănătatea și securitatea muncii	Circuite electronice	Asamblarea unui sistem de calcul	
Sisteme de acționare electrică.	1. Selectează componentele unui sistem de acționare specific domeniului.					√						√
	2. Realizează sisteme de acționare electrică.					√						√
	3. Urmărește funcționarea sistemelor de acționare electrică.					√						√
Circuite electrice.	1. Realizează circuite electrice de curent continuu (c.c.)						√					√
	2. Realizează circuite electrice de curent alternativ (c.a.)						√					√
	3. Utilizează aparate de c.a. de joasă tensiune.						√					√
Circuite electronice.	1. Identifică tipuri de sisteme electronice.								√			√
	2. Evaluează performanțele sistemelor electronice.								√			√
	3. Conectează sisteme electronice în echipamente și instalații.								√			√
Asamblări mecanice.	1. Stabilește procesul tehnologic de asamblare.							√				√
	2. Realizează produse specifice prin asamblări nedemontabile.							√				√
	3. Efectuează lucrări de asamblare demontabilă.							√				√

Unitatea de competențe	Competența	CULTURĂ DE SPECIALITATE						STAGII DE PREGĂTIRE PRACTICĂ		CDL		Verificare
		Sisteme de transmitere a mișcării	Utilizarea aplicațiilor de tip CAD	Tehnici de măsurare în domeniu	Sisteme de automatizare	Sisteme de acționare electrică	Circuite electrice	Asamblări mecanice	Sănătatea și securitatea muncii	Circuite electronice	Asamblarea unui sistem de calcul	
Instalarea sistemelor de operare și a programelor specifice pentru stații de lucru	1.Instalează sisteme de operare specifice stațiilor de lucru.										√	√
	2.Configurează sistemul de operare și aplicațiile software instalate.										√	√
	3.Instalează și configurează dispozitive periferice.										√	√
Construirea unui sistem de calcul	1.Identifică componentele unui sistem de calcul conform specificațiilor.									√		√
	2. Instalează componentele unui sistem de calcul conform specificațiilor.									√		√
	3.Verifică funcționarea unui sistem de calcul.									√		√

Prezentarea calificării

Noul **Sistem Național al Calificărilor Profesionale** (S.N.C.P.) este elaborat de Ministerul Educației și Cercetării (M.E.C.) în parteneriat cu angajatorii și alți factori interesați, pentru a oferi un profil al absolvenților cerut de sectoarele economice și de servicii. Angajatorii se implică în acest fel și mai mult în parteneriate educaționale, ajutând astfel la creșterea calității procesului de formare, influențând ceea ce se învață și creând condiții pentru ca învățământul să răspundă schimbărilor tehnologice tot mai rapide de azi.

Absolvenții noului sistem de formare profesională, dobândesc abilități, cunoștințe, deprinderi dezvoltând și o serie de abilități cheie transferabile, cu scopul de a sprijini procesul de învățare continuă, prin posibilitatea unei reconversii profesionale flexibile către meserii înrudite.

Fiecare dintre calificările profesionale naționale necesită unități de competență cheie și unități de competență profesionale. Competențele profesionale sunt grupate în unități de competență generale și specializate.

Cererea pieței și necesitatea formării profesionale la nivel european au reprezentat motivele esențiale pentru includerea abilităților cheie în cadrul **Standardelor de Pregătire Profesională** (S.P.P.) Tinerilor trebuie să li se ofere posibilitatea de a dobândi acele competențe de bază care sunt importante pe piața muncii.

Curriculum-urile specifice nivelul 3 de calificare au fost concepute astfel încât să dezvolte abilități de care tinerii au nevoie pentru ocuparea unui loc de muncă, pentru asumarea rolului în societate ca persoane responsabile, care se instruiesc pe tot parcursul vieții. Aceste cerințe, necesare unei vieți adaptate la exigențele societății contemporane, au fost încorporate în abilitățile cheie. Prin parcurgerea curriculum-urilor se asigură dobândirea competențelor descrise în *Standardul de Pregătire Profesională specific calificărilor de nivelul 3 pentru domeniul Tehnic*, documente care stau la baza Sistemului Național de Calificări Profesionale și care trebuie să fie utilizate împreună cu respectivele curriculum-uri.

Fiecare nivel parcurs în domeniul **Tehnic**, implică dobândirea unor abilități, cunoștințe și deprinderi care permit absolvenților fie să se angajeze, fie să-și continue pregătirea la un nivel superior.

Pregătirea forței de muncă calificate în conformitate cu standardele europene presupune desfășurarea instruirii bazate pe strategii moderne de predare și evaluare, centrate pe elev.

Noii angajați vor putea desfășura sarcini non-rutiniere care implică colaborarea în cadrul unei echipe.

Prin unitățile de competențe specializate din cadrul *Curriculum-ului specific nivelul 3 de calificare*, elevul este solicitat în multe activități practice care îi stimulează și creativitatea. Orice activitate creativă va duce la o lărgire semnificativă a experienței și la aplicarea conștientă a cunoștințelor dobândite.

MODUL I : SISTEME DE TRANSMITERE A MIȘCĂRII

I. Locul modulului în cadrul planului de învățământ. Lista competențelor specifice unității de competență din modul

Modulul „Sisteme de transmitere a mișcării” face parte din curriculum-ul de nivel 3, **clasa a XI-a** liceu tehnologic.

Modulul face parte din „Cultura de specialitate” (aria curriculară "Tehnologii") și are alocate un număr de **33 de ore / an**, din care:

- **instruire practică săptămânală – 16 ore.**

Modulul „Sisteme de transmitere a mișcării” asigură formarea de competențe tehnice și de abilități practice necesare în executarea lucrărilor de montaj, reglare și întreținere a organelor de mașini și mecanismelor de transmitere și transformare a mișcării.

Lista unităților de competențe relevante pentru modul:

- **13. Sisteme de transmitere a mișcării** **1 credit**
 - **13.1.** Analizează rolul funcțional al organelor de mașini din cadrul transmisiilor mecanice.
 - **13.2.** Coordonează lucrări de montaj pentru organe de mașini și mecanisme.
 - **13.3.** Execută lucrări de reglare și întreținere ale transmisiilor mecanice.

II. Tabelul de corelare a competențelor și conținuturilor

Unități de competențe	Competențe	Conținuturi tematice
13.Sisteme de transmitere a mișcării	<p><i>13.1. Analizează rolul funcțional al organelor de mașini din cadrul transmisiilor mecanice</i></p> <p><i>13.2. Coordonează lucrări de montaj pentru organe de mașini și mecanisme.</i></p> <p><i>13.3. Execută lucrări de reglare și întreținere ale</i></p>	<p>Organe de mașini: curele, cabluri, lanțuri, osii, arbori, roți dințate, roți de curea, roți de fricțiune, variatoare, lagăre, cuplaje, ghidaje</p> <p>Caracterizare: denumire, material, construcție, parametrii geometrici și constructivi</p> <p>Simboluri : specifice organelor de mașini și mecanismelor</p> <p>Documentația tehnică: desen de ansamblu, schema cinematică, schema de montaj</p> <p>Lucrări specifice: pregătitoare, montare, demontare, ajustare</p> <p>Reglaje: bătaie radială și frontală a danturii, arborilor, paralelismul arborilor și danturilor, ajustarea jocurilor,</p>

	<i>transmisiilor mecanice</i>	coaxialitatea arborilor și lagărelor, ajustarea curselor Întreținere: verificări curente, ungere, curățire, conservare Protecția mediului : colectarea și depozitarea uleiurilor uzate respectând legislația de protecție a mediului
--	-------------------------------	--

III. Sugestii metodologice

Modulul „Sisteme de transmitere a mișcării” nu este condiționat sau dependent de celelalte module din curriculum.

Parcurgerea conținuturilor modulului și adecvarea strategiilor didactice utilizate are drept scop formarea competențelor tehnice generale aferente calificărilor de nivel 3.

Abordarea modulară va oferi următoarele avantaje:

- modulul este orientat asupra celui care învață, urmărind valorificarea disponibilităților sale;
- fiind o structură flexibilă, modulul poate încorporat, în orice moment al procesului educativ, noi mijloace sau resurse didactice;
- modulul permite individualizarea învățării și articularea educației formale și informale;
- modulul oferă maximum de deschidere, pe de o parte în plan orizontal, iar pe altă parte, în plan vertical, peste / lângă alte module parcurse; în prelungirea acestora pot fi adăugate mereu noi module, ceea ce se înscrie în linia imperativului educației permanente.

În elaborarea strategiei didactice, profesorul/maistru instructor va trebui să țină seama de următoarele principii:

- Elevii învață cel mai bine atunci când consideră că învățarea răspunde nevoilor lor.
- Elevii învață când fac ceva și când sunt implicați activ în procesul de învățare.
- Elevii au stiluri proprii de învățare. Ei învață în moduri diferite, cu viteze diferite și din experiențe diferite.
- Participanții contribuie cu cunoștințe semnificative și importante la procesul de învățare.
- Elevii învață mai bine atunci când li se acordă timp pentru a “ordona” informațiile noi și a le asocia cu “cunoștințele vechi”.

Procesul de predare - învățare trebuie să aibă un caracter activ și centrat pe elev.

În acest sens cadrul didactic trebuie să aibă în vedere următoarele aspecte și modalități de lucru:

□ *Diferențierea sarcinilor și timpului alocat, prin:*

- ⇒ gradarea sarcinilor de la ușor la dificil, utilizând în acest sens fișe de lucru;
- ⇒ fixarea unor sarcini deschise, pe care elevii să le abordeze în ritmuri și la niveluri diferite;
- ⇒ fixarea de sarcini diferite pentru grupuri sau indivizi diferiți, în funcție de abilități;
- ⇒ prezentarea temelor în mai multe moduri (raport, discuție sau grafic);

Activitățile din cadrul orelor de instruire practică vor viza cu precădere:

- interpretarea documentației tehnice necesare montajului
- tipurile de scule, dispozitive și utilaje folosite la montaj
- execuția practică a asamblarilor precizate
- verificarea montajelor realizate.
- capacitatea de comunicare, asumare de sarcini și responsabilități
- lucrul în echipă

Tipurile de aplicații se vor stabili corelat cu calificarea în care se pregătesc elevii, rezolvarea sarcinilor de lucru făcându-se prin aplicații individuale sau pe grupuri de elevi, favorizând lucrul în echipă și responsabilitatea pentru sarcina primită.

□ *Diferențierea răspunsului, prin:*

Filiera : Tehnologică

Profil: Tehnic

Nivel: 3

Calificarea: Tehnician operator tehnică de calcul

⇒ utilizarea autoevaluării și solicitarea elevilor în a-și fixa obiective.

Evaluarea continuă a elevilor va fi realizată de către cadrele didactice pe baza unor probe care se referă explicit la criteriile de performanță și la condițiile de aplicabilitate din SPP - uri, iar ca metode de evaluare recomandăm:

- Observarea sistematică a comportamentului elevilor, activitate care permite evaluarea capacităților și atitudinilor lor față de o sarcină dată.
- Investigația.
- Autoevaluarea, prin care elevul compară nivelul la care a ajuns cu obiectivele și standardele educaționale și își poate impune / modifica programul propriu de învățare.
- Metoda lucrărilor practice
- Lucrul cu modele

Se recomandă utilizarea următoarelor instrumente de evaluare:

- Fișe de observație
- Fișe de lucru

Lucrări practice specifice domeniului și calificării

Cadrele didactice au posibilitatea de a decide asupra numărului de ore alocate fiecărei teme, în funcție de: **specificul domeniului și calificării, dificultatea temelor, nivelul de cunoștințe anterioare ale grupului instruit, complexitatea și varietatea materialului didactic utilizat.**

Recomandăm următoarele conținuturi tematice:

1. Organe de mașini:

Osii
Arbori
Lagăre
Cuplaje
Ghidaje

Rol funcțional, cerințe impuse, părți componente, tipuri constructive, materiale, domenii de utilizare, simbolizare, lucrări de întreținere și reglare, respectarea normelor de protecția mediului și NTSM.

2. Transmisii mecanice:

Transmisii prin curele
Transmisii prin cabluri
Transmisii prin lanțuri
Transmisii cu roți de fricțiune; variatoare
Transmisii prin roți dințate

Rol funcțional, părți componente, tipuri constructive, avantaje –dezavantaje, materiale, domenii de utilizare, simbolizare, operații de montaj, SDV-uri specifice, lucrări de întreținere și reglare, respectarea normelor de protecția mediului și NTSM.

Se consideră că *nivelul de pregătire teoretică și tehnologică este realizat corespunzător dacă sunt îndeplinite toate criteriile de performanță.*

MODULUL II: UTILIZAREA APLICAȚIILOR DE TIP CAD

Locul modulului în cadrul planului de învățământ. Lista competențelor specifice unității de competență din modul.

Modulul „Utilizarea aplicațiilor de tip CAD” se studiază în **clasa a XI-a** liceu tehnologic, în vederea asigurării pregătirii de specialitate în calificări din profilul tehnic.

Modulul face parte din „Cultura de specialitate” (aria curriculară "Tehnologii") și are alocate un număr de **33 de ore / an**, din care:

- **laborator tehnologic – 16 ore.**

Lista unităților de competențe relevante pentru modul

- **14. Utilizarea aplicațiilor de tip CAD** **1 credit**
 - **14.1.** Analizează specificul proiectului.
 - **14.2.** Identifică și utilizează elemente hard și soft pentru a realiza aplicații.
 - **14.3.** Interpretează și modifică desene în 2D.
 - **14.4.** Vizualizează și interpretează prezentări în 3D.

II. Tabelul de corelare a competențelor și conținuturilor

Unități de competențe	Competențe individuale	Conținuturi tematice
14. Utilizarea aplicațiilor de tip CAD	<i>14.1. Analizează specificul proiectului.</i>	<ul style="list-style-type: none">• Avantajele utilizării aplicațiilor de tip CAD față de metodele tradiționale:<ul style="list-style-type: none">- calitate- acuratețe- timp de execuție și revizuire- eficiență- cost- transferul informațiilor.• Meniuri derulante CAD: File, Edit, View, Insert, Format, Tools, Draw, Modify, Bonus, Help.• Butoane din bara instrumentelor de lucru:<ul style="list-style-type: none">- desenarea- modificarea- editarea obiectelor elementare- selectarea punctelor geometrice specifice: intersecție, punct median, perpendiculare, capete de linie

14. Utilizarea aplicațiilor de tip CAD	<i>14.2. Identifică și utilizează elemente hard și soft pentru a realiza aplicații.</i>	<ul style="list-style-type: none"> • Elemente hard: <ul style="list-style-type: none"> - procesor - RAM - video - Disk - CD-ROM. • Soft adecvat domeniului (mecanic, electronic, electromecanic, electric, construcții, textile). • Procedee de bază pentru desenare CAD: <ul style="list-style-type: none"> - aranjare - copiere - colorare - racordare - stergere - translatare. • Cotare: <ul style="list-style-type: none"> - liniara - diametre - raza - unghiuri - inclinată.
	<i>14.3. Interpretează și modifică desene în 2D.</i>	<ul style="list-style-type: none"> • Pregătirea mediului de desenare: <ul style="list-style-type: none"> - lansare în execuție a programului - numele și locul de memorare al fișierului - unitățile de măsurare utilizate - dimensiunea hârtiei. • Editare text pe desen: <ul style="list-style-type: none"> - caracteristici - text pe un rand - pe mai multe randuri - stergere text - tiparire - copiere - mutare - copiere desene din CAD in Word. • Metode de îmbunătățire a soluției (plan complex, munca cu alții, responsabilități, aranjamente de lucru)
	<i>14.4. Vizualizează și interpretează prezentări în 3D.</i>	<ul style="list-style-type: none"> • Modalități de proiectare în 3D. • Suprafețe spațiale: <ul style="list-style-type: none"> - între două linii curbe - extrudate - de revoluție. • Dezvoltări posibile ale procesului de modelare în 3D: feed-back, plan complex, documentație tehnică, responsabilități, aranjamente de lucru (birouri de proiectare).

III. Sugestii metodologice

Modulul „**Utilizarea aplicațiilor de tip CAD**” oferă elevilor oportunitatea de a-și forma competențe tehnice în legătură cu proiectarea asistată de calculator.

Programa modulului trebuie utilizată împreună cu Standardul de Pregătire Profesională, pentru a corela, în permanență, *criteriile de performanță* ale competențelor agregate în modul cu conținuturile incluse, rezultate din *condițiile de aplicabilitate* ale criteriilor de performanță respective.

Parcurgerea conținuturilor este obligatorie, dar se impune abordarea flexibilă și diferențiată a acestora, în funcție de resursele disponibile și de nevoile locale de formare.

Pentru formarea competențelor stabilite prin curriculum, profesorul are libertatea de a dezvolta anumite conținuturi și de a le eșalona în timp, utilizând activități variate de învățare, cu caracter preponderent aplicativ.

Tabelul de corelare între competențe și conținuturi, prezentat la punctul II, specifică din ce unitate de competență provin competențele care se agregă și care sunt conținuturile ce permit profesorului să formeze, elevului să demonstreze și evaluatorului să evalueze performanța vizată de respectivele competențe. Se va ține cont de faptul că profesorul are libertatea de a alege ordinea conținuturilor și modul de organizare a activităților de învățare, în raport cu experiența și viziunea proprie.

Autorii recomandă parcurgerea conținuturilor în următoarea ordine:

Tema 1: Prezentarea interfeței grafice.

1. Elemente de interfață.
2. Specificații și recomandări de lucru.

Tema 2: Desenarea interactivă.

1. Sistemul de coordonate.
2. Obiecte / entități grafice vectoriale.
3. Pregătirea lucrului.
4. Specificarea / intrpducerea coordonatelor.
5. Selectarea entităților desenate.
6. Controlul prin panoramare al afișării desenului.

Tema 3: Comenzi pentru desenare (LINE, RAY, XLINE, MLINE, CIRCLE, ARC, PLINE, POLYGON, RECTANG, DONUT, SPLINE, ELLIPSE, POINT, REVCLOUD, TABLE).

Tema 4: Comenzi pentru editare (modificare și construcție) (ERASE, COPY, MIRROR, OFFSET, ARRAY, MOVE, ROTATE, SCALE, STRETCH, TRIM, EXTEND, BREAK, CHAMFER, FILLET, EXPLODE, LENGTHEN, ALIGN).

Tema 5: Comenzi și facilități ajutătoare (LIST, ID, DIST, AREA, DIVIDE, MEASURE, STATUS, comenzi de corectare a greșelilor, comenzi pentru reîmprospătarea imaginii, comenzi pentru accesarea informațiilor de asistență, salvarea, închiderea și reluarea sesiunii de lucru).

Tema 6: Texte scrise în desen.

1. Comenzi de scriere a desenului.
2. Formatare și stiluri de text.
3. Editarea textelor existente.

Tema 7: Proprietăți simbolice și de emfază 3D.

1. Culoarea obiectelor.
2. Tipuri de linie.
3. Grosimi de linii.
4. Elevația și grosimea pe verticală.

5. Modificarea proprietăților de obiecte.

Tema 8: Hașurarea (umplerea cu modele).

Tema 9: Cotarea în desen.

Tema 10: Proiectarea tridimensională. Modelarea 3D.

1. Conceperea tridimensională a proiectelor. Vizualizare 3D.
2. Desenarea în 3D a obiectelor ordinare. UCS și WCS.
3. Desenarea în 3d cu obiecte 3D (suprafețe și solide).
4. Vizualizarea “umbrită” a proiectelor 3D.

Tema 11: Tipărirea desenelor.

Procesul de predare învățare trebuie să aibă un caracter activ și centrat pe elev. În acest sens se recomandă realizarea unei evaluări inițiale care să permită obținerea unor informații relevante despre stilul de învățare al elevilor (auditiv, vizual, practic) și tipul de inteligență al acestora. Aceste informații vor sta la baza adaptării strategiilor de predare-învățare la particularitățile elevilor.

Plecând de la principiul integrării, care asigură accesul în școală a oricărui copil, acceptând că fiecare copil este diferit, se va avea în vedere utilizarea de metode specifice pentru dezvoltarea competențelor pentru acei elevi care prezintă deficiențe integrabile, adaptându-le la specificul condițiilor de învățare și comportament (utilizarea de programe individualizate, pregătirea de fișe individuale pentru elevii care au nevoie și care le cer, utilizarea instrumentelor ajutătoare de învățare, aducerea de laude chiar și pentru cele mai mic progrese și stabilirea împreună a pașilor următori).

Alegerea tehnicilor de instruire revine profesorului, care are sarcina de a individualiza și de a adapta procesul didactic la particularitățile elevilor, de a centra procesului de învățare pe elev, pe nevoile și disponibilitățile sale, în scopul unei valorificări optime ale acestora, individualizarea învățării, lărgirii orizontului și perspectivelor educaționale, de a diferenția sarcinile și timpului alocat ș.a. În context, lucrul în grup, simularea, practica în atelier / la locul de muncă, discuțiile de grup, prezentările video, multimedia și electronice, temele și proiectele integrate, vizitele etc. contribuie la învățarea eficientă, prin dezvoltarea abilităților de comunicare, negociere, luarea deciziilor, asumarea responsabilității, sprijin reciproc, precum și a spiritului de echipă, competițional și creativității elevilor .

Cadrele didactice au posibilitatea de a decide asupra numărului de ore alocate fiecărei teme, în funcție de dificultatea acesteia, de nivelul de cunoștințe anterioare ale grupului instruit, de complexitatea materialului didactic implicat în strategia de didactică și ritmul de asimilare a cunoștințelor și de formare a deprinderilor, proprii grupului instruit.

Locul de desfășurare a instruirii se recomandă a fi un laborator de informatică, în care – pentru optimizarea demersului didactic – este necesar să existe o dotare minimală care presupune un număr de calculatoare egal cu numărul elevilor din grupă, conectate în rețea și cu acces la toate serviciile INTERNET. Configurația calculatoarelor trebuie să permită rularea aplicațiilor prin care vor fi formate competențele specifice.

În laborator trebuie să existe de asemenea, o imprimantă, dispozitive periferice și de memorare externă. Un retroproiector sau un ecran cu cristale lichide facilitează instruirea interactivă permițând proiecția imaginilor formate pe ecranul monitorului.

Pentru a se asigura contactul cu echipamente specifice domeniului care nu există în unitatea de învățământ se recomandă efectuarea unor vizite didactice la agenți economici de profil, institute de cercetare și de proiectare.

Specificul disciplinei impune metode didactice interactive, recomandând cu precădere aplicațiile practice individuale, metoda descoperirii, a demonstrației, conversația euristică.

Dinamica acestui domeniu este extrem de rapidă. Aceasta presupune actualizarea permanentă a produselor soft prin prezentarea celor mai noi versiuni, astfel încât absolvenților să le fie mai ușor să se adapteze în activitatea productivă.

Pentru a evita disfuncțiile provocate de eventualele erori ale elevilor pe parcursul instruirii, este necesar ca profesorul să urmărească strict fiecare elev, ceea ce presupune recurgerea la un sistem ordonat de prezentare a facilităților unui program, pas cu pas, în ritm impus. După aceea, ritmul de instruire poate diferi în funcție de particularitățile fiecărui elev. Pregătirea în laboratorul de informatică are o specificitate care se bazează, în principal, pe realizarea etapă cu etapă, de către fiecare elev, a instrucțiunilor profesorului: nerespectarea acestei cerințe conduce la “pauze” nedorite și încetinirea ritmului de instruire.

Pentru proiectarea didactică eficientă, profesorul trebuie să-și propună finalizarea unei etape de instruire într-o ședință de lucru de 2 ore, astfel încât să nu mai fie necesară reluarea ultimelor secvențe din ședința anterioară.

Aplicațiile prezentate efectiv elevilor, trebuie să aibă ca obiect, pe cât posibil, probleme concrete ale activităților productive din domeniul de activitate pentru a sublinia avantajele utilizării sistemelor informatice. Achiziția treptată a cunoștințelor și deprinderilor poate fi stimulată printr-o prezentare atractivă și motivantă a programelor.

Evaluarea trebuie să vizeze mai ales interpretarea creativă a informațiilor și capacitatea de a rezolva o situație-problemă cu ajutorul calculatorului.

Instruirea interactivă specifică acestei discipline contribuie printre altele și la conștientizarea faptului că un bun utilizator al calculatorului are șanse mai mari de reușită în acțiunea de integrare socio-profesională.

Din dorința de a pregăti un utilizator și nu un creator de soft, prezentul curriculum vizează formarea unui specialist care să perceapă calculatorul ca pe un instrument de lucru absolut necesar în condițiile modernizărilor tehnologice, un instrument prin care să-și valorifice superior capacitatea de muncă și creativitatea și să-și reducă timpul de lucru.

De aceea, competențele propuse direcționează instruirea către formarea unor abilități de utilizare a sistemelor informatice în strânsă corelare cu pregătirea la disciplinele de specialitate, pentru a accentua și mai mult caracterul utilitar al programelor descrise și pentru a motiva superior elevii în procesul instructiv.

Pornind de la premisa, avută în vedere prin competențele prevăzute la disciplinele din cadrul pregătirii de specialitate, că informativ, elevii sunt în posesia elementelor teoretice necesare pentru înțelegerea și utilizarea pachetelor aplicative de programe, s-a pus un accent deosebit pe descrierea și exersarea facilităților oferite de aceste programe și pe formarea deprinderilor de a le valorifica în activitatea curentă a viitorului specialist.

Achiziția noilor cunoștințe, integrarea acestora în sistemul celor anterioare și valorificarea lor prin transfer și creativitate, vizează formarea unui specialist capabil să răspundă cerințelor cu pronunțat caracter aplicativ, cerințe specifice economiei actuale și, mai ales, domeniului electronică și automatizări.

Se consideră că ***nivelul de pregătire teoretică și tehnologică este realizat corespunzător dacă sunt îndeplinite toate criteriile de performanță.***

Modulul III: TEHNICI DE MĂSURARE ÎN DOMENIU

I. Locul modulului în cadrul planului de învățământ. Lista competențelor specifice unității de competență din modul

Modulul „Tehnici de măsurare în domeniu” se studiază în **clasa a XI-a** liceu tehnologic, în vederea asigurării pregătirii de specialitate în calificări din profilul tehnic.

Modulul face parte din „Cultura de specialitate” (aria curriculară "Tehnologii") și are alocate un număr de **66 de ore / an**, din care:

- **laborator tehnologic – 8 ore;**
- **instruire practică – 25 ore.**

Lista unităților de competențe relevante pentru modul

În modulul „Tehnici de măsurare în domeniu” au fost agregate competențe dintr-o unitate de abilități cheie și o unitate de competențe tehnice generale:

- **3. Managementul relațiilor interpersonale** **0.5 credite**
 - 3.2. Gestionează conflicte.
 - 3.3. Gestionează așteptările factorilor interesați.
- 16. Tehnici de măsurare în domeniu** **1 credit**
 - 16.1. Explică structura instalațiilor/sistemelor de măsurare.
 - 16.2. Execută operații pregătitoare pentru utilizarea tehnicilor de măsurare.
 - 16.3. Utilizează tehnici de măsurare pentru determinarea / monitorizarea mărimilor tehnice specifice proceselor industriale.

II. Tabelul de corelare a competențelor și conținuturilor

Unități de competențe	Competențe individuale	Conținuturi tematice
16. Tehnici de măsurare în domeniu	<i>16.1. Explică structura instalațiilor / sistemelor de măsurare.</i>	Instalații și sisteme de măsurare <ul style="list-style-type: none">- Clasificarea instalațiilor și sistemelor de măsurare după funcțiile îndeplinite:<ul style="list-style-type: none">• de verificare / testare și diagnosticare a echipamentelor, instalațiilor, sistemelor industriale;• de supraveghere și control a proceselor industriale- Elemente componente de bază ale instalațiilor și sistemelor de măsurare (rol funcțional, variante constructive): mijloace de măsurare, transductoare, adaptoare, înregistratoare, echipamente pentru achiziția, transmiterea și prelucrarea datelor, elemente de automatizare- Reprezentări grafice ale structurii unei instalații / unui sistem de măsurare (scheme structurale)- Tipuri de structuri ale sistemelor de măsurare (în lanț, paralelă, în buclă), scheme structurale, principii de funcționare. <p style="text-align: center;"><i>Aplicații practice</i> de utilizare a schemelor structurale pentru identificarea componentelor și verificarea legăturilor dintre componentele unei instalații de măsurare date</p>

<p>16. Tehnici de măsurare în domeniu</p>	<p><i>16.2. Execută operații pregătitoare pentru utilizarea tehnicilor de măsurare.</i></p>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ <i>Documentația tehnică specifică lucrărilor de măsurare / monitorizare a mărilor tehnice caracteristice proceselor industriale</i> (cărți tehnice ale aparatelor și echipamentelor de măsurare utilizate, instrucțiuni de utilizare) ▪ <i>Criterii de selectare a mijloacelor și metodelor de măsurare:</i> caracteristicile obiectului măsurat sau a procesului controlat; parametrul controlat (valori prognozate); indicatori metrologici și economici ai mijloacelor de măsurare accesibile operatorului; tipul de producție (unicate, serie mică, serie mare sau masă) în cadrul căreia se realizează procese de măsurare; productivitatea impusă măsurării; costul aplicării metodei ▪ <i>Operații pregătitoare pentru utilizarea tehnicilor de măsurare:</i> asigurarea condițiilor de microclimat, reglaje prevăzute în instrucțiunile de utilizare, selectarea domeniilor de măsurare în funcție de valoarea prognozată (unde este cazul), verificarea legăturilor funcționale dintre componente ▪ <i>Aplicații practice</i> <ul style="list-style-type: none"> - de utilizare a documentației tehnice specifice pentru identificarea condițiilor impuse la exploatarea mijloacelor de măsurare și echipamentelor utilizate; - de determinare a unor valori prognozate ale mărimilor fizice măsurate; - de utilizare a schemelor structurale pentru identificarea componentelor și verificarea legăturilor dintre componentele unei instalații de măsurare date
<p>16. Tehnici de măsurare în domeniu</p>	<p><i>16.3. Utilizează tehnici de măsurare pentru determinarea / monitorizarea mărimilor tehnice specifice proceselor industriale.</i></p>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ <i>Metode de măsurare</i> <ul style="list-style-type: none"> - Metode directe - Metode indirecte - Metode implicite ▪ <i>Mijloace pentru măsurarea mărimilor tehnice caracteristice proceselor industriale:</i> <ul style="list-style-type: none"> - geometrice (măsurători terminale pentru lungimi și unghiuri, rigle, șublere, micrometre, raportoare, comparatoare, indicatoare de nivel, planimetre, dozatoare volumetrice) - mecanice (dinamometre, manometre, vacuometre, vitezometre, turometre, accelerometre, debitmetre) - fizico-chimice (balanțe, densimetre, vâscozimetre, ceasuri și cronometre) - termice (termometre, contoare termice) - electrice (ampermetre, voltmetre, ohmmetre, wattmetre, contoare electrice) ▪ <i>Aplicații practice</i> <ul style="list-style-type: none"> - de măsurare directă a mărimilor geometrice, mecanice, fizico-chimice, termice și electrice; - de realizare a instalațiilor de măsurare după o schemă dată; - de măsurare/monitorizare a mărimilor fizice specifice unor procese industriale, folosind instalații de măsurare dată; - de prelucrare și analizare a rezultatelor măsurării (calcul matematice, trasare de grafice și diagrame, comparare cu
<p>3. Managementul relațiilor interpersonale</p>	<p><i>3.2. Gestionează conflictele.</i></p>	

3. Managementul relațiilor interpersonale	3.3. Gestionează așteptările factorilor interesați.	valori nominale sau limită, toleranțe) ▪ <i>Exerciții de grup</i> pentru analizarea rezultatelor măsurării, stabilirea unor tendințe în evoluția parametrului / procesului controlat, a unor cauze și soluții de optimizare / remediere.
--	--	---

III. Sugestii metodologice

Modulul «*Tehnici de măsurare în domeniu*» oferă elevilor oportunitatea de a-și forma competențe tehnice în legătură cu selectarea și utilizarea mijloacelor și metodelor de măsurare, dar și a abilităților de analizare a rezultatelor măsurării.

Programa modulului trebuie utilizată împreună cu Standardul de Pregătire Profesională, pentru a corela, în permanență, **criteriile de performanță** ale competențelor agregate în modul cu conținuturile incluse, rezultate din **condițiile de aplicabilitate** ale criteriilor de performanță respective.

Parcursul conținuturilor este obligatoriu, dar se impune abordarea flexibilă și diferențiată a acestora, în funcție de resursele disponibile și de nevoile locale de formare.

Pentru formarea competențelor stabilite prin curriculum, profesorul are libertatea de a dezvolta anumite conținuturi și de a le eșalona în timp, utilizând activități variate de învățare, cu caracter preponderent aplicativ.

Tabelul de corelare între competențe și conținuturi, prezentat la punctul III, specifică din ce unități de competență provin competențele care se agregă și care sunt conținuturile ce permit profesorului să formeze, elevului să demonstreze și evaluatorului să evalueze performanța vizată de respectivele competențe. Se va ține cont de faptul că profesorul are libertatea de a alege ordinea conținuturilor și modul de organizare a activităților de învățare, în raport cu experiența și viziunea proprie.

Autorii **recomandă** parcursul conținuturilor în următoarea ordine:

1. Tehnici și tehnologii de măsurare a mărimilor caracteristice proceselor tehnologice

1.1. Procese de măsurare

- tipuri de procese: procese de măsurare și verificare în cercetare și laboratoare de dezvoltare, în domeniul controlului tehnic precum și al încercărilor instalațiilor; mari procese industriale în flux și procese individuale descentralizate;
- componentele procesului de măsurare: măsurand, etaloane, mijloace de măsurare

1.2. Metode de măsurare

- Metode directe
 - bazate pe comparația simultană 1:1 directă (metode diferențiale, metode de zero), prin substituție sau prin permutare;
 - bazate pe comparația simultană 1:n (metode adiționare, metode de raport);
 - bazate pe comparația succesivă.
 - Metode indirecte
 - Metode implicite

1.3. Mijloace pentru măsurarea mărimilor tehnice caracteristice proceselor industriale:

- geometrice (măsurători terminale pentru lungimi și unghiuri, rigle, șublere, micrometre, raportoare, comparatoare, indicatoare de nivel, planimetre, dozatoare volumetrice)
- mecanice (dinamometre, manometre, vacuumetre, vitezometre, turometre, accelerometre, debitmetre)
- fizico-chimice (balanțe, densimetre, viscozimetre, ceasuri și cronometre)
- termice (termometre, contoare termice)

- electrice (ampermetre, voltmetre, ohmmetre, wattmetre, contoare electrice)

1.4. Instalații și sisteme de măsurare

- Clasificarea instalațiilor și sistemelor de măsurare după funcțiile îndeplinite:
 - de verificare / testare și diagnosticare a echipamentelor, instalațiilor, sistemelor industriale;
 - de supraveghere și control a proceselor industriale
- Elemente componente de bază ale instalațiilor și sistemelor de măsurare (rol funcțional, variante constructive): mijloace de măsurare, traductoare, adaptoare, înregistratoare, echipamente pentru achiziția, transmiterea și prelucrarea datelor, elemente de automatizare
- Reprezentări grafice ale structurii unei instalații / unui sistem de măsurare (scheme structurale)
- Tipuri de structuri ale sistemelor de măsurare (în lanț, paralelă, în buclă), scheme structurale, principii de funcționare.

2. **Utilizarea tehnicilor de măsurare pentru determinarea / monitorizarea mărimilor tehnice specifice proceselor industriale.**

2.1. Norme de tehnica securității muncii

2.2. Documentația tehnică specifică lucrărilor de măsurare / monitorizare a mărimilor tehnice caracteristice proceselor industriale (cărți tehnice ale aparatelor și echipamentelor de măsurare utilizate, instrucțiuni de utilizare)

2.3. Criterii de selectare a mijloacelor și metodelor de măsurare: caracteristicile obiectului măsurat sau a procesului controlat; parametrul controlat (valori prognozate); indicatori metrologici și economici ai mijloacelor de măsurare accesibile operatorului (sensibilitatea; rezoluția; domeniul / domeniile de măsurare; valoarea diviziunii; timpul de răspuns; durabilitatea; justețea; fidelitatea; precizia; clase de precizie; fiabilitatea metrologică); tipul de producție (unicate, serie mică, serie mare sau masă) în cadrul căreia se realizează procese de măsurare; productivitatea impusă măsurării; costul aplicării metodei

2.4. Operații pregătitoare pentru utilizarea tehnicilor de măsurare: asigurarea condițiilor de microclimat, reglaje prevăzute în instrucțiunile de utilizare, selectarea domeniilor de măsurare în funcție de valoarea prognozată (unde este cazul), verificarea legăturilor funcționale dintre componente

2.5. Aplicații practice

- de utilizare a documentației tehnice specifice pentru identificarea condițiilor impuse la exploatarea mijloacelor de măsurare și echipamentelor utilizate;
- de determinare a unor valori prognozate ale mărimilor fizice măsurate;
- de măsurare directă a mărimilor geometrice, mecanice, fizico-chimice, termice și electrice;
- de utilizare a schemelor structurale pentru identificarea componentelor și verificarea legăturilor dintre componentele unei instalații de măsurare date
- de realizare a unor instalațiilor de măsurare după o schemă dată;
- de măsurare / monitorizare a mărimilor fizice specifice unor procese industriale, folosind o instalație de măsurare dată;
- de prelucrare și analizare a rezultatelor măsurării (calculare matematice, trasare de grafice și diagrame, comparare cu valori nominale sau limită, toleranțe)

Procesul de predare învățare trebuie să aibă un caracter activ și centrat pe elev. În acest sens se recomandă realizarea unei evaluări inițiale care să permită obținerea unor informații relevante despre stilul de învățare al elevilor (auditiv, vizual, practic) și tipul de inteligență al acestora. Aceste informații vor sta la baza adaptării strategiilor de predare-învățare la particularitățile elevilor.

Plecând de la principiul integrării, care asigură accesul în școală a oricărui copil, acceptând că fiecare copil este diferit, se va avea în vedere utilizarea de metode specifice pentru dezvoltarea

competențelor pentru acei elevi care prezintă deficiențe integrabile, adaptându-le la specificul condițiilor de învățare și comportament (utilizarea de programe individualizate, pregătirea de fișe individuale pentru elevii care au nevoie și care le cer, utilizarea instrumentelor ajutătoare de învățare, aducerea de laude chiar și pentru cele mai mic progrese și stabilirea împreună a pașilor următori).

Alegerea tehnicilor de instruire revine profesorului, care are sarcina de a individualiza și de a adapta procesul didactic la particularitățile elevilor, de a centra procesului de învățare pe elev, pe nevoile și disponibilitățile sale, în scopul unei valorificări optime ale acestora, individualizarea învățării, lărgirii orizontului și perspectivelor educaționale, de a diferenția sarcinile și timpul alocat ș.a. În context, lucrul în grup, simularea, practica în atelier / la locul de muncă, discuțiile de grup, prezentările video, multimedia și electronice, temele și proiectele integrate, vizitele etc. contribuie la învățarea eficientă, prin dezvoltarea abilităților de comunicare, negociere, luarea deciziilor, asumarea responsabilității, sprijin reciproc, precum și a spiritului de echipă, competițional și creativității elevilor .

Date fiind competențele vizate, se recomandă o pondere ridicată a exercițiilor de realizare a unor instalații de măsurare, folosind documentația tehnică specifică, de culegere a informațiilor de măsurare, de înregistrare și de prelucrare a acestora,

Alegerea mijloacelor didactice se va realiza în strânsă corelație cu metodele didactice și cu conținutul științific al lecției. Se vor folosi mijloace didactice specifice cabinetelor și laboratoarelor de metrologie. Instruirea practică se va desfășura în spații special amenajate, dotate corespunzător. Se recomandă utilizarea:

- fișelor de lucru;
- fișelor tehnologice;
- schemelor structurale;
- cărților tehnice și instrucțiunilor de utilizare a mijloacelor de măsurare;
- suporturilor de curs / aplicative audio-video sau / și multimedia;
- soft-urilor educaționale specifice.

Autorii recomandă desfășurarea procesului instructiv-formativ conform strategiilor moderne de învățare, eventual integrate într-un sistem multimedia, astfel încât să fie menținut și stimulat interesul elevilor pe tot parcursul lecțiilor și activităților aplicative realizate și să fie realizat impactul dorit prin studierea acestei discipline.

Evaluarea este implicită demersului pedagogic curent, permițând atât profesorului, cât și elevului să cunoască nivelul de achiziționare a competențelor și a cunoștințelor, să identifice lacunele și cauzele lor și să realizeze corecțiile care se impun, în vederea reglării procesului de predare – învățare.

Calitatea evaluării căreia îi vor fi supuși elevii pentru a obține calificările reprezintă unul dintre factorii esențiali care susțin încrederea publică în aceste calificări. Din acest motiv, se impune atât asigurarea coerenței, caracterului realist și motivant, rigorii, corectitudinii și eficienței procesului de evaluare, cât și deplina aliniere a sarcinilor impuse la standardele naționale definite în cadrul fiecărei calificări. Caracteristicile unui sistem de evaluare eficient sunt:

- ▶ *validitatea* (evaluarea trebuie să măsoare performanța în raport cu competențele vizate);
- ▶ *fidelitatea* (instrumentul de evaluare generează rezultate în concordanță unele cu altele în ocazii diferite de către toți cei care evaluează și pentru toți elevii);
- ▶ *aplicabilitatea practică și rentabilitatea* (evaluarea trebuie să fie adaptată la resursele existente și la timpul disponibil);

- ▶ *credibilitatea* (pentru ca evaluarea și atestarea rezultantă să fie credibile, ele trebuie să se bucure de încredere publică);
- ▶ *compatibilitatea cu învățarea eficientă* (evaluarea trebuie să susțină și să contribuie la învățarea eficientă);
- ▶ *flexibilitatea* (evaluarea trebuie să faciliteze accesul și progresarea, fără a compromite standardele naționale).

Evaluarea trebuie să fie un proces continuu și sumativ, referindu-se în mod explicit la criteriile de performanță și la condițiile de aplicabilitate ale acestora, corelată cu tipul probelor de evaluare specificate în Standardul de Pregătire Profesională pentru fiecare competență și vizând exclusiv probele de evaluare solicitate în aceste standarde (nimic mai puțin, nimic mai mult). Demonstrarea altor abilități, în afara celor din competențele specificate, este lipsită de semnificație în cadrul evaluării.

Se recomandă utilizarea următoarelor metode și instrumente de evaluare: observarea sistematică, pe baza unei fișe de observare; probe practice; teste cu itemi obiectivi și semiobiectivi; proiectul; autoevaluarea ș.a.

Se consideră că *nivelul de pregătire teoretică și tehnologică este realizat corespunzător dacă sunt îndeplinite toate criteriile de performanță.*

Modulul IV : SISTEME DE AUTOMATIZARE

I. Locul modulului în cadrul planului de învățământ. Lista competențelor specifice unității de competență din modul

Conținuturile incluse în structura modulului **SISTEME DE AUTOMATIZARE** oferă elevilor cunoștințe care le vor permite să-și dezvolte abilități practice privind sistemele de reglare automată, în condițiile participării lor nemijlocite și responsabile la un proces instructiv-formativ centrat pe nevoile și aspirațiile proprii.

Modulul „Sisteme de automatizare” se studiază în **clasa a XI-a** liceu tehnologic, în vederea asigurării pregătirii de specialitate în calificări din profilul tehnic.

Modulul face parte din „Cultura de specialitate” (aria curriculară "Tehnologii") și are alocate un număr de **66 de ore / an**, din care:

- **laborator tehnologic – 25 ore;**
- **instruire practică – 41 ore.**

Lista unităților de competențe relevante pentru modul

- **18.Sisteme de automatizare** **1 credit**
 - **18.1.** Caracterizează sistemele de reglare automată.
 - **18.2.** Prezintă funcționarea componentelor sistemelor de reglare automată.
 - **18.3.** Analizează funcționarea sistemelor de automatizare specifice domeniului.

II. Tabelul de corelare a competențelor și conținuturilor

Unitatea de competențe	Competențe	Conținuturi
18. SISTEME DE AUTOMATIZARE	18.1. <i>Caracterizează sistemele de reglare automată</i>	<ul style="list-style-type: none">• Schema de principiu a unui sistem de reglare automată;• Mărimile care intervin în schema de principiu a unui sistem de reglare automată;• Rolul funcțional al componentelor sistemului de reglare automată.
18. SISTEME DE AUTOMATIZARE	18.2. <i>Prezintă funcționarea componentelor sistemelor de reglare automată</i>	<ul style="list-style-type: none">• Elementele constructive ale componentelor sistemelor de reglare: descriere, funcționare și alegerea din cataloage.
18. SISTEME DE AUTOMATIZARE	18.3. <i>Analizează funcționarea sistemelor de automatizare specifice domeniului</i>	<ul style="list-style-type: none">• Sisteme de reglare automată specifice domeniului de pregătire: caracterizare și funcționare;• Parametrii tehnici supravegheați: mărimi electrice și neelectrice.

III. Sugestii metodologice

Filiera : Tehnologică
Profil: Tehnic
Nivel: 3
Calificarea: Tehnician operator tehnică de calcul

Parcurgerea conținuturilor se va realiza în integralitatea lor. Pentru atingerea competențelor specifice stabilite prin modul, profesorul are libertatea de a dezvolta anumite conținuturi, de a le eșalona în timp, de a utiliza activități variate de învățare, cu accentuare pe cele cu caracter aplicativ, centrate pe elev.

Se recomandă parcurgerea conținuturilor modulului **SISTEME DE AUTOMATIZARE** în ordinea prezentată:

1. Sisteme de reglare automată:

1.1 Schema de principiu.

1.2 Mărimile care intervin în schema de principiu a unui sistem de reglare automată: de intrare (de referință), de reacție, abaterea, de comandă, de execuție (de reglare), de ieșire, perturbații;

1.3 Componentele sistemului de reglare automată: rol, elemente constructive, funcționare, alegerea din cataloage:

- traductoare de intrare și de reacție;
- elemente de comparație;
- regulatoare automate;
- elemente de execuție.

2. Sisteme de reglare automată specifice domeniului de pregătire:

- elemente componente;
- funcționare;
- parametri tehnici supravegheați: electrici și neelectrici.

Numărul de ore alocat fiecărei teme rămâne la latitudinea cadrelor didactice care predau conținutul modulului, funcție de dificultatea temelor, de nivelul de cunoștințe anterioare ale colectivului cu care lucrează și de ritmul de asimilare a cunoștințelor.

Instruirea teoretică și laboratorul tehnologic se recomandă să se desfășoare în cabinete de specialitate, dotate cu materiale didactice specifice.

Evaluarea continuă a elevilor va fi realizată de către cadrele didactice pe baza unor probe care se referă explicit la criteriile de performanță și la condițiile de aplicabilitate din SPP - uri, iar ca metode de evaluare recomandăm :

- Observarea sistematică a elevilor pe baza unei fișe de observare
- Investigația.
- Autoevaluarea, prin care elevul compară nivelul la care a ajuns cu obiectivele și standardele educaționale și își poate impune / modifica programul propriu de învățare.
- Metoda exercițiilor practice
- Lucrul cu modele

Ca instrumente de evaluare se pot folosi:

- Fișe de observație și fișe de lucru
- Chestionarul
Fișe de autoevaluare
- Miniproiectul - prin care se evaluează metodele de lucru, utilizarea corespunzătoare a bibliografiei, a materialelor și a instrumentelor, acuratețea reprezentărilor tehnice, modul de organizare a ideilor și a materialelor într-un proiect.
- Portofoliul, ca instrument de evaluare flexibil, complex, integrator, ca o modalitate de înregistrare a performanțelor școlare ale elevilor.

Se consideră că *nivelul de pregătire teoretică și tehnologică este realizat corespunzător dacă sunt îndeplinite toate criteriile de performanță.*

Modulul V : SISTEME DE ACTIONARE ELECTRICĂ

I. Locul modulului în cadrul planului de învățământ. Lista competențelor specifice unității de competență din modul

Modulul „Sisteme de acționare electrică” se studiază în **clasa a XI-a** liceu tehnologic, în vederea asigurării pregătirii de specialitate în calificări din profilul tehnic.

Modulul face parte din „Cultura de specialitate” (aria curriculară "Tehnologii") și are alocate un număr de **33 de ore / an**, din care:

- **instruire practică săptămânală – 8 ore.**

Lista unităților de competențe relevante pentru modul

- **19. Sisteme de acționare electrică** **1 credit**
 - **19.1.** Selectează componentele unui sistem de acționare specific domeniului.
 - **19.2.** Realizează sisteme de acționare electrică.
 - **19.3.** Urmărește funcționarea sistemelor de acționare electrică.

II. Tabelul de corelare a competențelor și conținuturilor

Unități de competențe	Competențe individuale	Conținuturi tematice
19. SISTEME DE ACȚIONARE ELECTRICĂ	19.1. <i>Selectează componentele unui sistem de acționare specific domeniului</i>	<ul style="list-style-type: none">- componentele unui sistem de acționare specific domeniului: motoare electrice, mașini de lucru, instalație de comandă (aparatele electrice și electronice de acționare, comandă, protecție și semnalizare), sistem de transmisie a mișcării- rolul funcțional al componentelor sistemului de acționare- rolul funcțional al sistemului de acționare
	19.2. <i>Realizează sisteme de acționare electrică</i>	<ul style="list-style-type: none">- simboluri și notații specifice componentelor din schema electrică- legături funcționale între componentele sistemului de acționare: electrice (cu conductoare/cabluri) și mecanice (cuplaje)- măsurători cu ohmmetrul pentru verificarea continuității circuitului electric
	19.3. <i>Urmărește funcționarea sistemelor de acționare electrică</i>	<ul style="list-style-type: none">- manevre de conectare și de deconectare a motorului de acționare.- măsurarea parametrilor de funcționare: intensitatea curentului electric, tensiunea electrică, turația- urmărirea vizuală a funcționării

III. Sugestii metodologice

Modulul „Sisteme de acționare electrică” oferă elevilor oportunitatea de a-și forma competențe tehnice în legătură cu realizarea unor sisteme de acționare specifice fiecărui domeniu de calificare.

Filiera : Tehnologică

Profil: Tehnic

Nivel: 3

Calificarea: Tehnician operator tehnică de calcul

Parcurgerea conținuturilor se va realiza în integritatea lor, dar se impune abordarea flexibilă și diferențiată a acestora, în funcție de resursele disponibile și de nevoile locale de formare.

Pentru formarea competențelor stabilite prin curriculum, profesorul are libertatea de a dezvolta anumite conținuturi și de a le eșalona în timp, utilizând activități variate de învățare, cu accentuare pe cele cu caracter aplicativ, centrate pe elev.

Autorii **recomandă** parcurgerea conținuturilor în următoarea ordine:

1. Prezentarea sistemelor de acționare electrică specifice domeniului

- 1.1. Definirea sistemului de acționare electrică.
- 1.2. Rolul sistemului de acționare electrică în ansamblul tehnic din care face parte.
- 1.3. Componentele sistemului de acționare (recunoaștere și rol funcțional):
 - Motoare electrice de acționare;
 - Aparate electrice necesare : de comutație, de protecție, de măsurare;
 - Conductoare și cabluri electrice.

2. Realizarea sistemelor de acționare electrica specifice domeniului

- 2.1. Citirea schemei electrice de acționare .
- 2.2. Parcurgerea etapelor de realizare a sistemului electric de acționare.
- 2.3. Măsurarea parametrilor de funcționare: intensitatea curentului electric, tensiunea electrică, turația motorului de acționare.

Numărul de ore alocat fiecărei teme rămâne la latitudinea cadrelor didactice care predau conținutul modulului, funcție de dificultatea temelor, de nivelul de cunoștințe anterioare ale colectivului cu care lucrează, de complexitatea materialului didactic implicat în strategia didactică și de ritmul de asimilare a cunoștințelor.

Instruirea teoretică și laboratorul tehnologic se recomandă să se desfășoare în cabinete de specialitate, dotate cu materiale didactice specifice : seturi de diapozitive sau/și filme didactice tematice, planșe didactice, panoplii și machete didactice sau/și funcționale, seturi de scheme de sisteme de acționare electrica, în care pot fi evidențiate echipamentele și aparatele electrice componente, bibliografie tehnică selectivă ș.a.

Alegerea tehnicilor de instruire revine profesorului, care are sarcina de a individualiza și de a adapta procesul didactic la particularitățile elevilor, de a centra procesul de învățare pe elev, pe nevoile și disponibilitățile sale, în scopul unei valorificării optime ale acestora, individualizarea învățării, lărgirea orizontului și perspectivelor educaționale, de a diferenția sarcinile și timpul alocat ș.a. În context, lucrul în grup, simularea, practica în atelier / laborator / la locul de muncă, discuțiile de grup, prezentările video, multimedia și electronice, vizitele etc. contribuie la învățarea eficientă, prin dezvoltarea abilităților de comunicare, negociere, luarea deciziilor, asumarea responsabilității, sprijin reciproc, precum și a spiritului de echipă, competițional și creativității elevilor .

Evaluarea continuă a elevilor va fi realizată de către cadrele didactice pe baza unor probe care se referă explicit la criteriile de performanță și la condițiile de aplicabilitate din SPP - uri, iar ca metode de evaluare recomandăm :

- Observarea sistematică a elevilor pe baza unei fișe de observare
- Investigația.
- Autoevaluarea, prin care elevul compară nivelul la care a ajuns cu obiectivele și standardele educaționale și își poate impune / modifica programul propriu de învățare.
- Metoda exercițiilor practice
- Lucrul cu modele

Ca instrumente de evaluare se pot folosi:

- Fișe de observație și fișe de lucru
- Chestionarul
Fișe de autoevaluare
- Miniproiectul - prin care se evaluează metodele de lucru, utilizarea corespunzătoare a bibliografiei, a materialelor și a instrumentelor, acuratețea reprezentărilor tehnice, modul de organizare a ideilor și a materialelor într-un proiect.
- Portofoliul, ca instrument de evaluare flexibil, complex, integrator, ca o modalitate de înregistrare a performanțelor școlare ale elevilor.

Se consideră că nivelul de pregătire teoretică și tehnologică este realizat corespunzător dacă sunt îndeplinite toate criteriile de performanță.

Modulul VI: CIRCUITE ELECTRICE

I. Locul modulului în cadrul planului de învățământ. Lista competențelor specifice unității de competență din modul

Modulul este parte integrantă din cultura de specialitate, pregătire practică, liceu tehnologic, **clasa a XI-a.**

Modulul face parte din „Cultura de specialitate” (aria curriculară "Tehnologii") și are alocate un număr de **33 de ore / an**, din care:

- **instruire practică săptămânală – 9 ore.**

Lista competențelor specifice unității de competențe din modul:

- **20. Circuite electrice** **1 credit**
 - **20.1.** Realizează circuite electrice de curent continuu (c.c.).
 - **20.2.** Realizează circuite electrice de curent alternativ (c.a.).
 - **20.3.** Utilizează aparate de c.a. de joasă tensiune

II. Tabelul de corelare a competențelor și conținuturilor

Unități de competențe	Competențe individuale	Conținuturi tematice
20.Circuite electrice	<i>20.1. Realizează circuite electrice de c.c.</i>	Rezistoare: clasificare, marcare în clar și în codul culorilor Surse de c.c.: <ul style="list-style-type: none">- Clasificare;- Parametri: tensiunea la borne, rezistența internă; Gruparea rezistoarelor și a surselor de c.c.: <ul style="list-style-type: none">- serie;- paralel;- mixt. Circuite cu rezistoare și surse de c.c.: <ul style="list-style-type: none">- realizarea circuitelor;- măsurarea tensiunilor la bornele componentelor;- măsurarea intensităților din circuit. Analizarea circuitelor de c.c. pe baza valorilor măsurate utilizând legile și teoremele studiate: <ul style="list-style-type: none">- legea lui Ohm;- teoremele lui Kirchhoff;- legea lui Joule.

20. Circuite electrice	<i>20.2. Realizează circuite electrice de c.a.</i>	<p>Componente electrice pasive de circuit: (bobine, condensatoare):</p> <ul style="list-style-type: none"> - clasificare; - comportarea in curent alternativ. <p>Identificarea bobinelor și condensatoarelor după:</p> <ul style="list-style-type: none"> - marcaj; - aspect. <p>Realizarea circuitelor de c.a. cu rezistoare, condensatoare, bobine:</p> <ul style="list-style-type: none"> - circuite RLC serie; - circuite RLC paralel. - RLC serie/în paralel cu circuite C <p>Măsurarea parametrilor de circuit:</p> <ul style="list-style-type: none"> - valori efective ale tensiunii la bornele componentelor; <p>Simularea funcționării circuitelor de c.a. folosind un soft didactic (ORCAD, sau orice alt soft care permite simularea funcționării circuitelor de c.a).</p> <p>Interpretarea rezultatelor obținute pe cale practică și prin simulare:</p> <ul style="list-style-type: none"> - compararea rezultatelor: tensiuni, intensități; - calculul erorilor.
	<i>20.3. Utilizează aparate de c.a de joasă tensiune.</i>	<p>Identificarea aparatelor de protecție, comutare și a receptoarelor de joasă tensiune :</p> <ul style="list-style-type: none"> - siguranțe; - relee termice. <p>Identificarea aparatelor de comutare:</p> <ul style="list-style-type: none"> - relele termice; - relele electromagnetice; - întreruptoare automate; - contactoare; - comutatoare. <p>Receptoare:</p> <ul style="list-style-type: none"> - lămpi cu incandescență; - lămpi fluorescente; - motoare electrice <p>Realizarea circuitelor de c.a. de joasă tensiune cu aparate de protecție, comutare și receptoare.</p> <p>Verificarea funcționării circuitelor de c.a. de joasă tensiune (maxim 220 V)</p>

III. Sugestii metodologice

Cadrele didactice au posibilitatea de a decide asupra numărului de ore alocat fiecărei teme, în funcție de dificultatea acesteia, de nivelul de cunoștințe anterioare ale grupului instruit, de complexitatea materialului didactic implicat în strategia didactică și ritmul de formare a deprinderilor, proprii grupului instruit.

Între competențe și conținuturi este o relație biunivocă, competențele determină conținuturile tematice, iar parcurgerea acestora asigură dobândirea de către elevi a competențelor dorite.

Pentru atingerea competențelor dorite, activitățile de instruire practică utilizate de cadrele didactice vor avea un caracter activ, interactiv și centrat pe elev, cu pondere sporită pe activitățile

practice și mai puțin pe cele teoretice: documentarea cu ajutorul Internetului, utilizări de materiale și programe înregistrate pe suport electronic, vizite de documentare la agenții economici, lucrări practice, teste de evaluare etc.

Instruirea se va realiza în laboratoare tehnologice și ateliere cu o bună dotare materială.

Parcursul conținuturilor și adecvarea strategiilor didactice vor viza și formarea priceperilor și deprinderilor practice corelate cu noțiunile teoretice dobândite de elevi în anii anteriori.

Prin natura activităților de învățare, elevii vor trebui pregătiți pentru a evolua în situații adaptative complexe, în care nici din punct de vedere profesional nu există răspunsuri "unice" sau "cele mai bune".

Se va avea în vedere utilizarea metodelor specifice de lucru în cazul elevilor cu cerințe educaționale speciale.

Evaluarea trebuie să fie corelată cu criteriile de performanță și cu tipul probelor de evaluare care sunt precizate în Standardul de Pregătire Profesională.

Se evaluează numai competențele corespunzătoare modulului. O competență se evaluează o singură dată. Demonstrarea unei alte abilități în afara celor din competențele specificate este lipsită de semnificație în cadrul evaluării. Elevii trebuie evaluați numai în ceea ce privește dobândirea competențelor specificate.

Pe parcursul modulului se realizează evaluare continuă, prin aplicarea instrumentelor de evaluare continuă prevăzute în Standardul de Pregătire Profesională (probe orale, probe practice).

Se recomandă documentarea pe Internet accesând paginile de pe site-ul kappa.ro.

Se consideră că nivelul de pregătire teoretică și tehnologică este realizat corespunzător dacă sunt îndeplinite toate criteriile de performanță.

MODULUL VII: ASAMBLĂRI MECANICE

I. Locul modulului în cadrul planului de învățământ. Lista competențelor specifice unității de competență din modul

Modulul „Asamblări mecanice” face parte din curriculum-ul de nivel 3, **clasa a XI-a** liceu tehnologic.

Conținuturile prevăzute se vor parcurge în orele de instruire practică săptămânală și în cadrul laboratorului tehnologic.

Modulul „Asamblări mecanice” nu este condiționat sau dependent de celelalte module din curriculum.

Numărul de ore alocat modulului este de **33 de ore**, distribuite astfel:

- **17 ore de laborator tehnologic.**

Lista unităților de competențe relevante pentru modul:

- **22. Asamblări mecanice** **1 credit**
 - **22.1.** Stabilește procesul tehnologic de asamblare.
 - **22.2.** Realizează produse specifice prin asamblări nedemontabile.
 - **22.3.** Efectuează lucrări de asamblare demontabilă.

II. Tabelul de corelare a competențelor și conținuturilor:

Unități de competențe	Competențe individuale	Conținuturi tematice
22.ASAMBLĂRI MECANICE	<i>22.1.Stabilește procesul tehnologic de asamblare</i> <i>22.2.Realizează produse specifice prin asamblări nedemontabile</i> <i>22.3.Efectuează lucrări de asamblare demontabilă</i>	Date inițiale ale procesului de asamblare: documentația tehnică, programul de producție Metode de asamblare: metoda interschimbabilității totale, metoda interschimbabilității parțiale, metoda sortării, ajustării, reglării Condiții materiale: utilaje, SDV-uri, materiale specifice Asamblări nedemontabile: prin presare, prin nituire, lipire, sudare Operații: de pregătire a reperelor, de asamblare nedemontabilă a produselor specifice Resurse: materiale, utilaje și SDV-uri specifice, documentație tehnică Asamblări demontabile: prin pene și știfturi, prin caneluri, conuri, filete, cu elemente elastice Operații: pregătirea reperelor pentru asamblare, asigurarea organelor de asamblare necesare, asamblarea propriu-zisă Resurse: organe de asamblare, documentație tehnică, SDV-uri

III. Sugestii metodologice

Parcurgerea conținuturilor modulului și adecvarea strategiilor didactice utilizate are drept scop formarea competențelor tehnice generale aferente calificărilor de nivel 3.

Abordarea modulară va oferi următoarele avantaje:

- modulul este orientat asupra celui care învață, urmărind valorificarea disponibilităților sale;
- fiind o structură flexibilă, modulul poate încorpora, în orice moment al procesului educativ, noi mijloace sau resurse didactice;
- modulul permite individualizarea învățării și articularea educației formale și informale;
- modulul oferă maximum de deschidere, pe de o parte în plan orizontal, iar pe altă parte, în plan vertical, peste / lângă alte module parcurse; în prelungirea acestora pot fi adăugate mereu noi module, ceea ce se înscrie în linia imperativului educației permanente.

În elaborarea strategiei didactice, profesorul va trebui să țină seama de următoarele principii:

- Elevii învață cel mai bine atunci când consideră că învățarea răspunde nevoilor lor.
- Elevii învață când fac ceva și când sunt implicați activ în procesul de învățare.
- Elevii au stiluri proprii de învățare. Ei învață în moduri diferite, cu viteze diferite și din experiențe diferite.
- Participanții contribuie cu cunoștințe semnificative și importante la procesul de învățare.
- Elevii învață mai bine atunci când li se acordă timp pentru a “ordona” informațiile noi și a le asocia cu “cunoștințele vechi”.

Procesul de predare - învățare trebuie să aibă un caracter activ și centrat pe elev.

În acest sens cadrul didactic trebuie să aibă în vedere următoarele aspecte și modalități de lucru:

- *Diferențierea sarcinilor și timpului alocat, prin:*
 - ⇒ gradarea sarcinilor de la ușor la dificil, utilizând în acest sens fișe de lucru;
 - ⇒ fixarea unor sarcini deschise, pe care elevii să le abordeze în ritmuri și la niveluri diferite;
 - ⇒ fixarea de sarcini diferite pentru grupuri sau indivizi diferiți, în funcție de abilități;
 - ⇒ prezentarea temelor în mai multe moduri (raport, discuție sau grafic);
- *Diferențierea cunoștințelor elevilor, prin:*
 - ⇒ abordarea tuturor tipurilor de învățare (auditiv, vizual, practic sau prin contact direct);
 - ⇒ utilizarea verificării de către un coleg, a verificării prin îndrumător;
- *Diferențierea răspunsului, prin:*
 - ⇒ utilizarea autoevaluării și solicitarea elevilor de a-și impune obiective.

Plecând de la principiul integrării, care asigură accesul în școală a tuturor copiilor, acceptând faptul că fiecare copil este diferit, se va avea în vedere utilizarea de metode specifice pentru dezvoltarea competențelor. Pentru acei elevi care prezintă deficiențe integrabile, metodele se vor adapta la specificul condițiilor de învățare și comportament (utilizarea de programe individualizate, pregătirea de fișe individuale pentru elevii care au ritm lent de învățare, utilizarea instrumentelor ajutătoare de învățare, aducerea de laude chiar și pentru cele mai mici progrese și stabilirea împreună a pașilor următori).

Evaluarea continuă a elevilor va fi realizată de către cadrele didactice pe baza unor probe care se referă explicit la criteriile de performanță și la condițiile de aplicabilitate din SPP - uri, iar ca metode de evaluare recomandăm:

- Observarea sistematică a comportamentului elevilor, activitate care permite evaluarea capacităților și atitudinilor lor față de o sarcină dată.
- Investigația.
- Autoevaluarea, prin care elevul compară nivelul la care a ajuns cu obiectivele și standardele educaționale și își poate impune / modifica programul propriu de învățare.
- Metoda lucrărilor practice

- Lucrul cu modele
Se recomandă utilizarea următoarelor instrumente de evaluare:
- Fișe de observație
- Fișe de lucru
Lucrări practice specifice domeniului și calificării
Cadrele didactice au posibilitatea de a decide asupra numărului de ore alocat fiecărei teme, în funcție de:
 - specificul domeniului și calificării
 - dificultatea temelor
 - nivelul de cunoștințe anterioare ale grupului instruit
 - complexitatea și varietatea materialului didactic utilizat
 - ritmul de asimilare a cunoștințelor și de formare a abilităților practice proprii grupului instruit.

Recomandăm următoarele conținuturi tematice:

1. Structura procesului tehnologic de asamblare

- operațiile și fazele de asamblare, mânăuirile, piesa de bază, completul, subansamblul, ansamblul

2. Documente tehnologice necesare realizării operației de asamblare

- scheme de asamblare, fișe tehnologice și planuri de operații, ciclograma asamblării

3. Precizia de prelucrare și asamblare

- abateri dimensionale, de formă și de poziție

4. Metode de asamblare

- metoda interschimbabilității totale, metoda interschimbabilității parțiale, metoda sortării, metoda ajustării, metoda reglării

5. Pregătirea pieselor pentru asamblare

- retușare, răzuire, rodare, lepuire, lustruire, găurire, alezare, filetare, spălare

6. Asamblări nedemontabile

- **Prezentarea generală a asamblărilor nedemontabile**

- asamblări prin presare (prin încălzire sau răcire, prin deformare)

- asamblări prin lipire (lipire moale, lipire tare, metode de lipire)

- asamblări prin nituire (fazele operației de nituire, mașini de nituit), NTSM la nituire

- asamblări prin sudare; NTSM la sudare

7. Asamblări demontabile

- **Prezentarea generală a asamblărilor demontabile**

- asamblări prin pene și știfturi, prin caneluri, prin conuri, cu elemente elastice

- asamblări prin filet (părți componente, siguranță în exploatare, asigurarea piulițelor împotriva autodesfacerii, scule folosite la montare și demontare)

Între competențe și conținuturi este o relație biunivocă, competențele determină conținuturile tematice, iar parcurgerea acestora asigură dobândirea de către elevi a competențelor dorite.

Pentru dobândirea de către elevi a competențelor prevăzute în SPP-uri, activitățile de învățare - predare utilizate de cadrele didactice vor avea un caracter activ, interactiv și centrat pe elev, cu accent preponderent pe activitățile de învățare cu caracter practic, aplicativ.

Pentru atingerea obiectivelor programei și dezvoltarea la elevi a competențelor vizate de parcurgerea modulului, recomandăm ca în procesul de învățare - predare să se utilizeze cu precădere metode bazate pe acțiune, cum ar fi efectuarea unor lucrări practice și de laborator.

Se consideră că *nivelul de pregătire teoretică și tehnologică este realizat corespunzător dacă sunt îndeplinite toate criteriile de performanță.*

STAGII DE PREGĂTIRE PRACTICĂ

Modulul VIII: SĂNĂTATEA ȘI SECURITATEA MUNCII

I. Locul modulului în cadrul planului de învățământ. Lista competențelor specifice unității de competență din modul

Modulul „Sănătatea și securitatea muncii” se studiază în **clasa a XI-a** liceu tehnologic, în vederea asigurării pregătirii de specialitate în calificări din profilul tehnic.

Modulul face parte din „Cultura de specialitate” (aria curriculară "Tehnologii") și are alocate un număr de **60 de ore / an**, din care:

- **laborator tehnologic – 24 ore;**
- **instruire practică – 36 ore.**

Lista unităților de competențe relevante pentru modul

- **12. SĂNĂTATEA ȘI SECURITATEA MUNCII** **1 credit**
 - **12.1.** Aplică legislația privind securitatea și sănătatea la locul de muncă, prevenirea și stingerea incendiilor.
 - **12.2.** Planifică acțiuni de evitare și de reducere a riscurilor identificate la locul de muncă
 - **12.3.** Coordonează activitățile în caz de accident

II. Tabelul de corelare a competențelor și conținuturilor

Unitatea de competențe	Competențe individuale	Conținuturi tematice
12. SĂNĂTATEA ȘI SECURITATEA MUNCII	12.1. <i>Aplică legislația privind securitatea și sănătatea la locul de muncă, prevenirea și stingerea incendiilor.</i>	<ul style="list-style-type: none">• Măsuri de eliminare a riscurilor la locul de muncă: instructaje, utilizarea documentației legislației în vigoare specifice domeniului<ul style="list-style-type: none">- instructaje inițiale, curente și periodice- documente de informare: fișe, afișe, filme, cataloage, broșuri, pliante, instrucțiuni de lucru.• Măsuri de igienă și protecția muncii<ul style="list-style-type: none">- fișa individuală de instructaj- echipamente de lucru și echipamente individuale și colective de protecție- trusă de prim ajutor- materiale igienico-sanitare- materiale și mijloace de stingere a incendiilor• Sisteme și dispozitive de protecție.<ul style="list-style-type: none">- individuale și colective specifice locului de muncă.• Materiale și mijloace de prevenirea și stingerea incendiilor:<ul style="list-style-type: none">- apă, nisip, pături, hidranți, stingătoare cu spumă, cu praf, cu CO₂

Unitatea de competențe	Competențe individuale	Conținuturi tematice
12. SĂNĂTATEA ȘI SECURITATEA MUNCII	12.2. <i>Planifică acțiuni de evitare și de reducere a riscurilor identificate la locul de muncă.</i>	<ul style="list-style-type: none"> • Locuri de muncă periculoase specifice domeniului. • Situații deosebite și factorii de risc de la locul de muncă <ul style="list-style-type: none"> - situații de risc: perturbări funcționale, defecțiuni ale utilajelor, nerespectarea principiilor ergonomice, comportament necorespunzător al lucrătorului la locul de muncă, starea fizică și psihică necorespunzătoare a lucrătorului - accidente de muncă - boli profesionale - avarii - incendii și explozii • Echipamente de lucru și de protecție specifice locului de muncă.
12. SĂNĂTATEA ȘI SECURITATEA MUNCII	12.3. <i>Coordonează activitățile în caz de accident.</i>	<ul style="list-style-type: none"> • Primul ajutor în caz de accident. <ul style="list-style-type: none"> - trusa de prim ajutor • Planul de acțiune în caz de accident la o situație dată. <ul style="list-style-type: none"> - eliminarea cauzelor - evacuarea accidentaților - anunțarea organelor abilitate, în funcție de tipul accidentului • Sarcinile în caz de accident ale echipelor de intervenție. <ul style="list-style-type: none"> - individuale - de grup

III. Sugestii metodologice

1. Conținuturile incluse în structura modulului oferă elevilor cunoștințe care le vor permite să-și dezvolte abilități privind securitatea la locul de munca, sănătatea, prevenirea și stingerea incendiilor, în condițiile participării lor nemijlocite și responsabile la un proces instructiv-formativ centrat pe nevoile și aspirațiile proprii.

Numărul de ore alocat fiecărei teme rămâne la latitudinea cadrelor didactice care predau conținutul modulului, în funcție de dificultatea temelor, de nivelul de cunoștințe anterioare ale colectivului cu care lucrează, de complexitatea materialului didactic implicat în strategia didactică și de ritmul de asimilare a cunoștințelor.

Între competențe și conținuturi este o relație biunivocă, competențele determină conținuturile tematice, iar parcurgerea acestora asigură dobândirea de către elevi a competențelor dorite

2. Parcurgerea conținuturilor modulului „Sănătatea și securitatea muncii” și adecvarea strategiilor didactice utilizate are drept scop formarea competențelor tehnice generale aferente nivelului 3 și corespunzătoare calificărilor, în scopul pregătirii profesionale ale elevilor și dezvoltării capacităților care să le permită dobândirea unei calificări superioare, de nivel 3+, sau a integrării pe piața muncii.

Instruirea practică se recomandă să se desfășoare în ateliere, dotate cu materiale didactice specifice iar în desfășurarea orelor de laborator să se folosească :

- seturi de diapozitive sau/și filme didactice tematice,
- planșe didactice,
- panoplii și machete didactice sau/și funcționale,
- bibliografie tehnică selectivă ș.a.

Plecând de la principiul integrării, care asigură accesul în școală a oricărui copil, acceptând că fiecare copil este diferit, se va avea în vedere utilizarea de metode specifice pentru dezvoltarea competențelor pentru acei elevi care prezintă deficiențe integrabile, adaptându-le la specificul condițiilor de învățare și comportament (utilizarea de programe individualizate, pregătirea de fișe individuale pentru elevii care au nevoie și care le cer, utilizarea instrumentelor ajutoare de învățare, aducerea de laude chiar și pentru cele mai mici progrese și stabilirea împreună a pașilor următori).

Alegerea tehnicilor de instruire revine profesorului, care are sarcina de a individualiza și de a adapta procesul didactic la particularitățile elevilor, de a centra procesul de învățare pe elev, pe nevoile și disponibilitățile sale, în scopul unei valorificări optime ale acestora, individualizarea învățării, lărgirii orizontului și perspectivelor educaționale, de a diferenția sarcinile și timpul alocat ș.a.

În context

- lucrul în grup,
- simularea,
- practica în atelier / la locul de muncă,
- discuțiile de grup,
- prezentările video,
- prezentări multimedia și electronice,
- teme și proiectele integrate,
- vizitele etc.

contribuie la învățarea eficientă, prin dezvoltarea abilităților de

- comunicare,
- negociere,
- luarea deciziilor,
- asumarea responsabilității,
- sprijin reciproc,

precum și a spiritului de echipă, competițional și a creativității elevilor.

3. Evaluarea este implicită demersului pedagogic curent, permițând atât profesorului, cât și elevului să cunoască nivelul de achiziționare a competențelor și a cunoștințelor, să identifice lacunele și cauzele lor și să realizeze corecțiile care se impun, în vederea reglării procesului de predare – învățare.

Calitatea evaluării căreia îi vor fi supuși elevii pentru a obține calificările reprezintă unul dintre factorii esențiali care susțin încrederea publică în aceste calificări. Din acest motiv, se impune atât asigurarea coerenței, caracterului realist și motivant, rigorii, corectitudinii și eficienței procesului de evaluare, cât și deplina aliniere a sarcinilor impuse la standardele naționale definite în cadrul fiecărei calificări.

Caracteristicile unui sistem de evaluare eficient sunt:

- ▶ *validitatea* (evaluarea trebuie să măsoare performanța în raport cu competențele vizate);
- ▶ *fidelitatea* (instrumentul de evaluare generează rezultate în concordanță unele cu altele în ocazii diferite de către toți cei care evaluează și pentru toți elevii);
- ▶ *aplicabilitatea practică și rentabilitatea* (evaluarea trebuie să fie adaptată la resursele existente și la timpul disponibil);

- ▶ *credibilitatea* (pentru ca evaluarea și atestarea rezultantă să fie credibile, ele trebuie să se bucure de încredere publică);
- ▶ *compatibilitatea cu învățarea eficientă* (evaluarea trebuie să susțină și să contribuie la învățarea eficientă);
- ▶ *flexibilitatea* (evaluarea trebuie să faciliteze accesul și progresarea, fără a compromite standardele naționale).

Evaluarea trebuie să fie un proces continuu și sumativ, referindu-se în mod explicit la criteriile de performanță și la condițiile de aplicabilitate ale acestora, corelată cu tipul probelor de evaluare specificate în Standardul de Pregătire Profesională pentru fiecare competență și vizând exclusiv probele de evaluare solicitate în aceste standarde (nimic mai puțin, nimic mai mult). Demonstrarea altor abilități, în afara celor din competențele specificate, este lipsită de semnificație în cadrul evaluării.

Se recomandă utilizarea următoarelor metode și instrumente de evaluare: observarea sistematică, pe baza unei fișe de observare; probe practice; teste cu itemi obiectivi și semiobiectivi; proiectul; autoevaluarea.

Se consideră că ***nivelul de pregătire teoretică și practică este realizat corespunzător dacă sunt îndeplinite toate criteriile de performanță.***

Modulul IX: CIRCUITE ELECTRONICE

I. Locul modulului în cadrul planului de învățământ. Lista competențelor specifice unității de competență din modul

În conceperea programei pentru modul „Circuite electronice” s-a avut în vedere necesitatea ca elevii să dobândească un set de competențe tehnice generale care să le ofere posibilitatea de a activa într-un domeniu în care circuitele electronice constituie parte componentă a echipamentelor/ instalațiilor.

Programa este menită să formeze și abilități legate de dezvoltarea relațiilor interpersonale prin încurajarea unui dialog constructiv, relații de cooperare și susținerea muncii în echipă. Dobândirea acestor abilități este esențială în pregătirea pentru ocuparea unui loc de muncă, pentru a se putea adapta la tehnologiile și la practicile de muncă în schimbare.

Modulul se adresează elevilor din clasa a XI-a liceu tehnologic.

Repartizarea orelor pe forme de activitate este următoarea:

Total ore / an **90 ore**
din care:

- **laborator tehnologic** **24 ore**
- **instruire practică** **66 ore**

Lista unităților de competențe relevante pentru modul

- **21. CIRCUITE ELECTRONICE** **1 credit**
 - **21.1.** Identifică tipuri de circuite electronice.
 - **21.2.** Evaluează performanțele circuitelor electronice.
 - **21.3.** Conectează circuite electronice în echipamente și instalații.
- **3. Managementul relațiilor interpersonale** **0,5 credite**
 - **3.1.** Creează și menține relații profesionale.

II. Tabelul de corelare a competențelor și conținuturilor:

Unități de competențe	Competențe individuale	Conținuturi tematice
21. Circuite electronice	<i>21.1. Identifică tipuri de circuite electronice.</i>	<ul style="list-style-type: none">• Circuite electronice de tip analogic:<ul style="list-style-type: none">-surse de alimentare-amplificatoare: de tensiune, de curent, de putere-oscilatoare: RC, LC-modulatoare/ demodulatoare• Circuite electronice de tip digital:<ul style="list-style-type: none">-circuite digitale: porți logice, codificatoare/ decodificatoare, multiplexoare/ demultiplexoare-circuite integrate: numărătoare, memorii, microcontrolere-dispozitive de afișaj electronic

<p>21. Circuite electronice</p>	<p><i>21.2. Evaluează performanțele circuitelor electronice</i></p>	<ul style="list-style-type: none"> • Parametri specifici circuitelor electronice: <ul style="list-style-type: none"> -pentru surse de alimentare: tensiuni, curenți, puteri nominale -pentru amplificatoare: amplificare -pentru oscilatoare: domeniu de frecvență, frecvența de oscilație -pentru circuite logice: valori minime și maxime de tensiune și curent la intrare/ ieșire • Mărimi de măsurat: <ul style="list-style-type: none"> -tensiuni, curenți, impedanțe, puteri electrice, frecvențe, amplificări • Aparate de măsură și control adecvate: <ul style="list-style-type: none"> -multimetru, frecvențmetru -osciloscop
<p>21. Circuite electronice</p>	<p><i>21.3. Conectează circuite electronice în echipamente și instalații</i></p>	<ul style="list-style-type: none"> • Echipamente/ instalații specifice domeniului <ul style="list-style-type: none"> -de electroalimentare -de amplificare în curent sau tensiune -de generare a semnalelor electrice -de modulare/ demodulare a semnalelor electrice -de reglare automată -de comandă și control
<p>3. Managementul relațiilor interpersonale</p>	<p><i>3.1. Creează și menține relații profesionale</i></p>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Realizează dialog constructiv și relații de cooperare pe durata lucrărilor practice de măsurare și conectare a sistemelor electronice în echipamente/ instalații specifice domeniului; ▪ Susține munca în echipă și aplică modalități de îmbunătățire a relațiilor interpersonale pe durata desfășurării lucrărilor practice de măsurare și conectare a sistemelor electronice în echipamente/ instalații specifice domeniului.

III. Sugestii metodologice

Modulul «**Circuite electronice**» este un ansamblu care poate fi parcurs independent oferind elevilor cunoștințe și abilități precise pe care elevii le pot verifica în diferite faze ale însușirii lor.

Cadrele didactice au posibilitatea de a decide asupra numărului de ore alocat fiecărei teme, în funcție de dificultatea acesteia, de nivelul de cunoștințe anterioare ale grupului instruit, de

complexitatea materialului didactic implicat în strategia didactică și de ritmul de asimilare a cunoștințelor și formare a deprinderilor, proprii grupului instruit.

Instruirea practică și laboratorul tehnologic se vor desfășura în spații special amenajate, dotate corespunzător, cu respectarea legislației în vigoare.

Tema 1: Schema bloc a unei surse stabilizate de tensiune

- Redresoare
- Filtre de netezire
- Stabilizatoare
 - schemă electrică
 - rol funcțional

Tema 2: Amplificatoare

- Amplificatoare de tensiune
- Amplificatoare de curent
- Amplificatoare de putere
 - reprezentări simbolice
 - rol funcțional

Tema 3: Oscilatoare

- Oscilatoare LC: scheme de principiu, rol funcțional
- Oscilatoare RC: scheme de principiu, rol funcțional

Tema 4: Modulatoare/ demodulatoare

- reprezentări simbolice
- rol funcțional
- utilizări în domeniu

Tema 5: Porți logice

- Tipuri de porți logice: ȘI, SAU, NU, ȘI-NU, SAU-NU
 - simboluri
 - tabele de adevăr

Tema 6: Codificatoare/ decodificatoare

- reprezentări simbolice
- rol funcțional
- utilizări în domeniu

Tema 7: Multiplexoare/ demultiplexoare

- reprezentări simbolice
- rol funcțional
- utilizări în domeniu

Tema 8: Memorii digitale

- rol funcțional
- utilizări în domeniu

Tema 9: Microcontrolere

- rol funcțional
- utilizări în domeniu

Tema 10: Dispozitive de afișaj electronic

- reprezentări simbolice
- rol funcțional
- utilizări în domeniu

Recomandări pentru lucrări de laborator:

1. Vizualizarea tensiunilor de la intrarea și ieșirea unui surse de tensiune
2. Vizualizarea semnalelor de la intrarea și ieșirea unui amplificator
3. Vizualizarea semnalelor la ieșirea unui oscilator
4. Identificarea tipurilor de porți logice prin măsurători
5. Identificarea circuitelor integrate digitale după aspect fizic și simbol
6. Utilizarea cataloagelor pentru identificarea terminalelor intrare/ ieșire la circuitele integrate
7. Verificarea stării de funcționare a echipamentelor/ instalațiilor, cu circuite integrate logice, din domeniu

Recomandări pentru aplicații practice:

1. Lucrări practice de conectare unei surse de alimentare în echipamente/ instalații
2. Lucrări practice de conectare a unui amplificator în echipamente/ instalații
3. Lucrări practice de identificare a circuitelor integrate digitale după aspect fizic și marcaj
4. Lucrări practice de montare/ demontare a circuitelor integrate digitale în socluri
5. Lucrări practice de utilizare a dispozitivelor de afișaj electronic în echipamente/ instalații din domeniu
6. Lucrări practice de utilizare a microcontrolerelor în echipamente/ instalații din domeniu
7. Lucrări practice de identificare a tipurilor de porți logice, prin măsurători, în conformitate cu tabela de adevăr

Pentru evaluarea achizițiilor elevilor (în termeni cognitivi, afectivi și performativi) se recomandă utilizarea următoarelor metode:

- *probe orale*: întrebări cu răspuns scurt, prezentare orală sub forma unei adresări sau unei opinii, exerciții de citire a documentației tehnice, studii de caz;
- *probe practice*: identificarea tipurilor de sisteme electronice, evaluarea parametrilor specifici unui sistem electronic, conectarea în echipamente/ instalații a sistemelor electronice și verificarea funcționalității acestora;
- *instrumente de evaluare*: fișe de observare sistematică prin care se urmăresc etapele executării unei lucrări de măsurare și conectare a unui sistem electronic în echipamente/ instalații specifice domeniului. Fișa de verificare nu presupune decât bifarea unei căsuțe de fiecare dată când s-a demonstrat buna realizare a unei sarcini. În momentul în care au fost bifate toate căsuțele, evaluarea s-a încheiat cu succes.

Se consideră că **nivelul de pregătire teoretică și practică este realizat corespunzător dacă sunt îndeplinite toate criteriile de performanță.**

CURRICULUM ÎN DEZVOLTARE LOCALĂ

Modulul X: ASAMBLAREA UNUI SISTEM DE CALCUL

I. Locul modulului în cadrul planului de învățământ. Lista competențelor specifice unității de competență din modul.

Modulul « Asamblarea unui sistem de calcul » se adresează elevilor din clasa XI-a, liceu tehnologic, profil *tehnic*, specializarea « *Tehnician operator tehnică de calcul* ».

Modulul se studiază în cadrul curriculum-ului în dezvoltare locală.

Utilizarea programei se face prin corelarea conținuturilor tematice cu condițiile de aplicabilitate a criteriilor de performanță aferente competențelor din SPP.

Modulul face parte din „Cultura de specialitate” (aria curriculară "Tehnologii") și are alocate un număr de **33 de ore / an**, din care **laborator tehnologic – 17 ore**.

Lista unităților de competențe relevante pentru modul

- **24. Construirea unui sistem de calcul** **1 credit**
 - **24.1.** Identifică componentele unui sistem de calcul conform specificațiilor.
 - **24.2.** Instalează componentele unui sistem de calcul conform specificațiilor.
 - **24.3.** Verifică funcționarea unui sistem de calcul.

II. Tabelul de corelare a competențelor și conținuturilor

Unitate de competență	Competențe	Conținuturi tematice
24. CONSTRUIREA UNUI SISTEM DE CALCUL	24.1. Identifică componentele unui sistem de calcul conform specificațiilor.	Componentele unui sistem de calcul/ laptop :carcasă, sursă de alimentare, placă de bază, placi de extensie (audio, video, rețea) procesor, memorii, unități optice, unități de dischetă, dispozitive de stocare, touchpad, acumulator). Parametrii componentelor unui sistem de calcul: formă, socket, slot, tensiune și putere consumată, frecvență, factori de multiplicare, capacitate, tip, standarde Documentația tehnică a componentelor unui sistem de calcul. Comparație între componentele unui laptop și cele ale unui sistem de calcul (diferențele dintre mărimea și forma componentelor interne: placa de bază, hard disc, placi de extensie, procesor, memorie, unități optice)
	24.2. Instalează componentele unui sistem de calcul conform specificațiilor.	Montajul componentelor sistemului de calcul conform specificațiilor (carcasă, sursă de alimentare, placă de bază, placi de extensie (audio, video, rețea) procesor, memorii, unități optice, unități de dischetă, dispozitive de stocare, touchpad, acumulator) Cabluri pentru interconectarea componentelor sistemului de calcul: cabluri interne de alimentare și date, cabluri externe de alimentare și date

Unitate de competență	Competențe	Conținuturi tematice
	24.3. Verifică funcționarea unui sistem de calcul.	Asamblarea componentelor unui sistem de calcul: poziționare FDD, HDD, procesor, RAM, setare jumperi, cabluri de alimentare și de date. Autotestul de pornire POST. Defecte de instalare.

III. Sugestii metodologice

Modulul « **Construirea unui sistem de calcul** » este un ansamblu care poate fi parcurs independent oferind elevilor cunoștințe și abilități precise pe care beneficiarii le pot verifica în diferite faze ale însușirii.

Abordarea modulară va oferi următoarele avantaje:

- orientarea asupra celui care învață, respectiv asupra disponibilităților sale, urmând să le pună mai bine în valoare;
- fiind o structură elastică, modulul poate încorpora, în orice moment al procesului educativ, noi mijloace sau resurse didactice;
- permite individualizarea învățării și articularea educației formale și informale;
- oferă deschidere maximă atât în plan orizontal, cât și în plan vertical.

Plecând de la principiul incluziunii (școala primește orice copil în sistem, asigură orice susținere necesară ca fiind un drept și acceptă că fiecare copil este diferit), se va avea în vedere utilizarea de metode specifice pentru dezvoltarea competențelor pentru acei elevi care prezintă deficiențe integrabile, adaptându-le la specificul condițiilor de învățare și de comportament (utilizarea de programe individualizate, pregătirea de fișe individuale pentru elevii care au nevoie, utilizarea instrumentelor ajutătoare de învățare, aducerea de laude chiar și pentru cele mai mici progrese și stabilirea împreună a pașilor următori).

În scopul învățării centrate pe elev, profesorul trebuie să adapteze strategiile de predare la stilurile de învățare ale elevilor (auditiv, vizual, practic) și să diferențieze sarcinile și timpul alocat rezolvării lor prin:

- Gradarea sarcinilor de la simplu la complex utilizând fișe de lucru.
- Fixarea unor sarcini deschise, pe care elevii să le abordeze la niveluri diferite.
- Fixarea de sarcini diferențiate pentru indivizi sau grupuri diferite, în funcție de abilități.
- Prezentarea temelor în mai multe moduri (raport, discuție, grafic).
- Utilizarea unor metode active-interactive (învățare prin descoperire, învățare problematizată, învățare prin cooperare, joc de rol, simulare).
- Utilizarea calculatorului pentru obținerea de informații și utilizarea unor softuri educaționale specifice domeniului.

Pentru evaluarea competențelor incluse în programa școlară de *Structura sistemelor de calcul* se recomandă utilizarea unor metode și instrumente moderne de evaluare:

- Fișe de lucru (în clasă, acasă).
- Fișe cu itemi rezolvare de probleme, itemi de completare, itemi cu alegere multiplă, itemi cu alegere duală.
- Miniproiectul prin care se evaluează metodele de lucru folosite de elev, utilizarea eficientă a bibliografiei, materialelor și echipamentelor din dotare, modul de organizare a ideilor și resurselor materiale, acuratețea tehnică a execuției.

- Portofoliul, ca instrument de evaluare flexibil, complex, integrator, ca o modalitate de înregistrare a performanțelor elevilor pe o anumită durată de timp.

Evaluarea formativă, continuă și regulată în orele de tehnologii permite atât profesorului cât elevului să cunoască nivelul de achiziție a competențelor, să identifice lacunele și cauzele lor, să facă remediile care se impun în vederea reglării procesului de predare / învățare.

Evaluarea trebuie să fie, corelată cu criteriile de performanță și cu tipul probelor de evaluare care sunt precizate în Standardul de Pregătire Profesională.

Se evaluează numai competențele din acest modul, evaluarea altor competențe nefiind relevantă. O competență se evaluează o singură dată. Demonstrarea unei alte abilități în afara celor din competențele specificate este lipsită de semnificație în cadrul evaluării. Elevii trebuie evaluați numai în ceea ce privește dobândirea competențelor specificate.

Pe parcursul modulului se realizează evaluare continuă, prin aplicarea instrumentelor de evaluare continuă prevăzute în Standardul de Pregătire Profesională (probe scrise, probe orale, probe practice), iar la sfârșitul lui se realizează evaluare sumativă, pentru verificarea atingerii competențelor. Rezultatele evaluării continue vor fi consemnate în foaia matricolă a elevului, alături de rezultatele de la celelalte discipline de cultură de specialitate și de la disciplinele de cultură generală.

Dobândirea competențelor pentru nivelul trei de calificare se va certifica pe baza rezultatelor obținute în urma aplicării instrumentelor de evaluare a competențelor.

La încheierea cu succes a unei evaluări, este suficient un feedback de felicitare. În cazul unei încercări nereușite, este esențială transmiterea unui feedback clar și constructiv. Acesta trebuie să includă discuții cu elevul în legătură cu motivele care au dus la insucces și identificarea unei noi ocazii pentru reevaluare, precum și a sprijinului suplimentar de care elevul are nevoie. Pentru recuperare se poate propune o perioadă de către evaluator sau de către elev, dar numai în limitele orarului școlar.

Reevaluarea trebuie să utilizeze același instrument, deși locul de desfășurare a evaluării poate fi modificat.

Cadrele didactice au posibilitatea de a decide asupra numărului de ore alocate fiecărei teme, în funcție de dificultatea acesteia, de nivelul de cunoștințe anterioare ale grupului instruit, de complexitatea materialului didactic implicat în strategia didactică și ritmul de asimilare a cunoștințelor și de formare a deprinderilor, proprii grupului instruit.

Între competențe și conținuturi este o relație bine determinată: atingerea competențelor implică conținuturile tematice, iar parcurgerea acestora asigură dobândirea de către elevi a competențelor dorite.

Pentru atingerea competențelor dorite, activitățile de învățare - predare vor avea un caracter activ, interactiv și centrat pe elev, cu pondere sporită pe activitățile de învățare (nu pe cele de predare), pe activitățile practice (mai puțin pe cele teoretice) și pe activitățile privind dobândirea abilităților sociale.

Nivelul de pregătire teoretică tehnologică este realizat corespunzător dacă sunt îndeplinite criteriile de performanță ce pot fi atinse numai dacă în procesul de învățământ sunt asigurate condițiile de aplicabilitate descrise în standard.

Ordinea de tratare a temelor aferente conținuturilor din curriculum rămâne la latitudinea cadrelor didactice, cu condiția respectării succesiunii logice în abordarea acestora. O variantă posibilă de dezvoltare logică a conținuturilor se poate prezenta astfel:

Tema 1. Descrierea componentelor unui sistem de calcul.

- Carcasă
- Sursă de alimentare

- Placă de bază - caracteristici
- Procesor - caracteristici
- Sistem de răcire
- Tipuri de memorii ROM și RAM
- Plăci de extensie
- Unități de stocare
- Porturi și dispozitive de intrare și de ieșire

Tema 2. Parametrii componentelor unui sistem de calcul:

- formă,
- socket, slot,
- tensiune și putere consumată,
- frecvență,
- factori de multiplicare,
- capacitate,
- tip,
- standarde,

Tema 3. Instalarea componentelor unui sistem de calcul

- Deschiderea carcasei
- Instalarea sursei de alimentare
- Atasarea componentelor la placa de baza și instalarea plăcii de baza
 - Instalarea UCP (Unității Centrale de Procesare) și a ansamblului radiator/ventilator
 - Instalarea memoriei RAM
 - Instalarea plăcii de baza
- Instalarea componentelor interne
- Instalarea componentelor în locașurile externe
 - Instalarea unității optice
 - Instalarea unității pentru discetă
- Instalarea plăcilor de extensie
 - Instalarea plăcii de rețea
 - Instalarea plăcii de rețea pentru conexiune fără fir (wireless)
 - Instalarea plăcii/adaptorului video
- Conectarea cablurilor interne
 - Conectarea cablurilor de alimentare
 - Conectarea cablurilor de date
- Reatașarea panourilor laterale și conectarea cablurilor externe la calculator
 - Reatașarea panourilor laterale
 - Conectarea cablurilor externe la calculator

Tema 4. Verificarea funcționării sistemului de calcul:

- Inspectarea vizuală a fixării corecte a componentelor și a interconectării corecte a acestora (poziționare FDD, HDD, procesor, RAM, setare jumperi, cabluri de alimentare și de date)
- **Pornirea calculatorului**
 - Identificarea codurilor de beep (Autotestul de pornire – POST)
 - Descrierea configurației BIOS-ului

Modulul XI: . SISTEME DE OPERARE SI PROGRAME SPECIFICE

I. Locul modulului în cadrul planului de învățământ. Lista competențelor specifice unității de competență din modul.

Modulul « **Sisteme de operare si programe specifice** » se adresează elevilor din **clasa a XI-a**, liceu tehnologic, profil *tehnic*, specializare « *Tehnician operator tehnică de calcul* ». Modulul se studiază în cadrul curriculum-ului în dezvoltare locală.

Modulul se studiază în cadrul curriculum-ului în dezvoltare locală.

Utilizarea programei se face prin corelarea conținuturilor tematice cu condițiile de aplicabilitate a criteriilor de performanță aferente competențelor din SPP.

Modulul face parte din „Cultura de specialitate” (aria curriculară "Tehnologii") și are alocate un număr de **33 de ore / an**, din care **laborator tehnologic – 17 ore**.

Lista unităților de competențe relevante pentru modul

Modulul combină eficient competențe tehnice specializate privind sistemele de operare și instalarea de aplicații cu competențele cheie referitoare la gândirea critică și rezolvarea de probleme.

•	26. Instalarea sistemelor de operare și a programelor specifice pentru stații de lucru	1 credit
-	26.1. Instalează sisteme de operare specifice stațiilor de lucru.	
-	26.2. Configurează sistemul de operare și aplicațiile software instalate.	
-	26.3. Instalează și configurează dispozitive periferice.	
•	2. Gândire critică și rezolvare de probleme	1 credit
-	2.1. Identifică probleme complexe.	
-	2.2. Rezolvă probleme.	
-	2.3. Evaluează rezultatele obținute.	

II. Tabelul de corelare a competențelor și conținuturilor

Unitate de competențe	Competențe	Conținuturi tematice
------------------------------	-------------------	-----------------------------

Unitate de competențe	Competențe	Conținuturi tematice
26. Instalarea sistemelor de operare și a programelor specifice pentru stații de lucru	26.1. Instalează sisteme de operare specifice stațiilor de lucru.	Sisteme de operare: suita MS Windows, distribuții Linux și UNIX, MAC OS BIOS-ul sistemelor de calcul Operații de instalare a sistemului de operare: partitionare și formatare hard disk, setări personalizate de instalare, crearea conturilor, formatare a unei partiții non-sistem din interfața grafică, configurarea opțiunii boot loader, alegerea pachete de instalare. Driveri pentru placa de baza, placa video, placa de sunet, placa de rețea, periferice.
	26.2. Configurează sistemul de operare și aplicațiile software instalate.	Opțiunea Add Remove programs. Operații de particularizare a aplicației instalate prin: modificarea locației documentelor deschise de aplicație, modificarea meniurilor și a butoanelor (programe de editare de text, editare grafică, calcul tabelar, prezentări electronice, browsere de Internet, programe antivirus, programe multimedia). Operații de administrare a sistemului de operare cu Control Panel / System
	26.3. Instalează și configurează dispozitive periferice.	Echipamente periferice (imprimantă, scanner, dispozitiv multifuncțional, plotter, modem, webcam, dispozitiv achiziție video, videoproiector, tabla interactivă, telefon mobil, PDA). Driveri și programe asociate echipamentelor periferice Teste pentru echipamente periferice. Semnificația mesajelor de eroare.
2.Gândire critică și rezolvare de probleme	2.1. Identifică probleme complexe	Definirea unor probleme specifice și reflectarea asupra propriilor acțiuni în situații deosebite care pot apărea în procesul de instalare a sistemelor de operare și programelor specifice.
	2.2. Rezolvă probleme	Listarea acțiunilor, alocarea de resurse (materiale, timp) și stabilirea responsabilităților pe durata efectuării unor lucrări de laborator cu tema: instalarea sistemelor de operare și a programelor specifice. Punerea în practică și monitorizarea acțiunilor necesare bunei desfășurări a lucrărilor de laborator în domeniul sistemelor de operare și programelor specifice.
	2.3. Evaluează rezultatele obținute	Evaluarea funcționalității sistemelor de calcul cu ajutorul programelor specifice. Măsuri de rezolvare a problemelor apărute.

III. Sugestii metodologice

Modulul « **Sisteme de operare și programe specifice** » este un ansamblu care poate fi parcurs independent oferind elevilor cunoștințe și abilități precise pe care beneficiarii le pot verifica în diferite faze ale însușirii.

Filiera : Tehnologică

Profil: Tehnic

Nivel: 3

Calificarea: Tehnician operator tehnică de calcul

Abordarea modulară va oferi următoarele avantaje:

- orientarea asupra celui care învață, respectiv asupra disponibilităților sale, urmând să le pună mai bine în valoare;
- fiind o structură elastică, modulul poate încorpora, în orice moment al procesului educativ, noi mijloace sau resurse didactice;
- permite individualizarea învățării și articularea educației formale și informale;
- oferă deschidere maximă atât în plan orizontal, cât și în plan vertical.

În scopul învățării centrate pe elev, profesorul trebuie să adapteze strategiile de predare la stilurile de învățare ale elevilor (auditiv, vizual, practic) și să diferențieze sarcinile și timpul alocat rezolvării lor prin:

- Gradarea sarcinilor de la simplu la complex utilizând fișe de lucru.
- Fixarea unor sarcini deschise, pe care elevii să le abordeze la niveluri diferite.
- Fixarea de sarcini diferențiate pentru indivizi sau grupuri diferite, în funcție de abilități.
- Prezentarea temelor în mai multe moduri (raport, discuție, grafic).
- Utilizarea unor metode active-interactive (învățare prin descoperire, învățare problematizată, învățare prin cooperare, joc de rol, simulare).
- Utilizarea calculatorului pentru obținerea de informații și utilizarea unor softuri educaționale specifice domeniului.

Pentru evaluarea competențelor incluse în programa școlară de *Instalarea sistemelor de operare și a programelor specifice pentru stațiile de lucru* se recomandă utilizarea unor metode și instrumente moderne de evaluare:

- Fișe de lucru (în clasă, acasă).
- Fișe de autoevaluare.
- Fișe cu itemi rezolvare de probleme, itemi de completare, itemi cu alegere multiplă, itemi cu alegere duală.
- Miniproiectul prin care se evaluează metodele de lucru folosite de elev, utilizarea eficientă a bibliografiei, materialelor și echipamentelor din dotare, modul de organizare a ideilor și resurselor materiale, acuratețea tehnică a execuției.
- Portofoliul, ca instrument de evaluare flexibil, complex, integrator, ca o modalitate de înregistrare a performanțelor elevilor pe o anumită durată de timp.

Evaluarea formativă, continuă și regulată în orele de tehnologie permite atât profesorului cât elevului să cunoască nivelul de achiziție a competențelor, să identifice lacunele și cauzele lor, să facă remediile care se impun în vederea reglării procesului de predare / învățare.

Evaluarea trebuie să fie, corelată cu criteriile de performanță și cu tipul probelor de evaluare care sunt precizate în Standardul de Pregătire Profesională.

Se evaluează numai competențele din acest modul, evaluarea altor competențe nefiind relevantă. O competență se evaluează o singură dată. Demonstrarea unei alte abilități în afara celor din competențele specificate este lipsită de semnificație în cadrul evaluării. Elevii trebuie evaluați numai în ceea ce privește dobândirea competențelor specificate.

Pe parcursul modulului se realizează evaluare continuă, prin aplicarea instrumentelor de evaluare continuă prevăzute în Standardul de Pregătire Profesională (probe scrise, probe orale, probe practice), iar la sfârșitul lui se realizează evaluare sumativă, pentru verificarea atingerii competențelor. Rezultatele evaluării continue vor fi consemnate în foaia matricolă a elevului, alături de rezultatele de la celelalte discipline de cultură de specialitate și de la disciplinele de cultură generală.

Dobândirea competențelor pentru nivelul trei de calificare se va certifica pe baza rezultatelor obținute în urma aplicării instrumentelor de evaluare a competențelor.

La încheierea cu succes a unei evaluări, este suficient un feedback de felicitare. În cazul unei încercări nereușite, este esențială transmiterea unui feedback clar și constructiv. Acesta trebuie să includă discuții cu elevul în legătură cu motivele care au dus la insucces și identificarea unei noi ocazii pentru reevaluare, precum și a sprijinului suplimentar de care elevul are nevoie. Pentru recuperare se poate propune o perioadă de către evaluator sau de către elev, dar numai în limitele orarului școlar.

Reevaluarea trebuie să utilizeze același instrument, deși locul de desfășurare a evaluării poate fi modificat.

Cadrele didactice au posibilitatea de a decide asupra numărului de ore alocate fiecărei teme, în funcție de dificultatea acesteia, de nivelul de cunoștințe anterioare ale grupului instruit, de complexitatea materialului didactic implicat în strategia didactică și ritmul de asimilare a cunoștințelor și de formare a deprinderilor, proprii grupului instruit.

Între competențe și conținuturi este o relație bine determinată: atingerea competențelor implică conținuturile tematice, iar parcurgerea acestora asigură dobândirea de către elevi a competențelor dorite.

Pentru atingerea competențelor dorite, activitățile de învățare - predare vor avea un caracter activ, interactiv și centrat pe elev, cu pondere sporită pe activitățile de învățare (nu pe cele de predare), pe activitățile practice (mai puțin pe cele teoretice) și pe activitățile privind dobândirea abilităților sociale.

Ordinea de tratare a temelor aferente conținuturilor din curriculum rămâne la latitudinea cadrelor didactice, cu condiția respectării succesiunii logice în abordarea acestora.

Pentru atingerea obiectivelor și dezvoltarea competențelor vizate de parcurgerea modulului, pot fi derulate următoarele activități de învățare:

- Navigare pe Internet în scopul documentării.
- Discuții.
- Explicații oferite elevului.

Ca instrumente de evaluare se pot folosi:

- Fișe de observație (pentru probe practice).
- Fișe test (pentru probe scrise).
- Fișe de autoevaluare (pentru probe orale și scrise).
- Proiectul.

Nivelul de pregătire teoretică tehnologică este realizat corespunzător dacă sunt îndeplinite criteriile de performanță ce pot fi atinse numai dacă în procesul de învățământ sunt asigurate condițiile de aplicabilitate descrise în standard.

Ordinea de tratare a temelor aferente conținuturilor din curriculum rămâne la latitudinea cadrelor didactice, cu condiția respectării succesiunii logice în abordarea acestora. O variantă posibilă de dezvoltare logică a conținuturilor se poate prezenta astfel:

Tema 1.

- Bazele sistemelor de operare
 1. Caracteristici ale sistemelor de operare moderne
 2. Concept ale sistemelor de operare
 3. Introducere în sistemele de operare
 4. Kernel-ul
 5. Interfața cu utilizatorul
 6. Sistemul de fișiere
- Descrierea și compararea sistemelor de operare tinând cont de rol, limitări și compatibilități
 1. Sisteme de operare de tip desktop (Microsoft Windows, Apple Mac OS, UNIX/Linux)

- 2. Cerințele hardware ale sistemului de operare (Microsoft Windows, Apple Mac OS, UNIX/Linux)
- 3. Sistemele de operare de rețea (specializate pe rețea)
- Alegerea sistemului de operare ținând cont de nevoile clientului
 - 1. aplicațiile și mediile de lucru compatibile unui sistem de operare
 - 2. cerințele minime din punct de vedere al hardware-ului și compatibilitatea cu platforma sistemului de operare
- Configurarea BIOS-ului în vederea instalării sistemului de operare.
- Instalarea unui sistem de operare
 - 1. proceduri de setup ale hard-disk-ului
 - 2. Pregătirea hard-disk-ului
 - 3. Instalarea sistemului de operare folosind setările standard
 - 4. Crearea de conturi
 - 5. Finalizarea instalării
 - 6. Opțiunile de instalare avansate
 - 7. fișierele pentru secvența de pornire și fișierele de registru
 - 8. manipularea fișierelor de sistem
 - 9. structura de directoare
- Navigarea folosind interfața grafică (GUI)
 - 1. configurarea desktopului
 - 2. Control Panel
 - 3. Administrative Tools
 - 4. Instalarea și deinstalarea unei aplicații
 - 5. actualizarea unui sistem de operare

Tema 2. Instalarea sistemului de operare

- Probleme de compatibilitate
- Pregătiri pentru instalarea WinXP
- Instalarea WinXP
 - 1. instalarea pe “curat”
 - 2. upgrade de la un sistem de operare mai vechi
 - 3. instalarea mai multor sisteme de operare pe același sistem
 - 4. instalarea WinXP în mod automat
- Activarea WinXP
- Mutarea setărilor de windows și a fișierelor
- Opțiuni de accesibilitate
- Adăugarea și/sau eliminarea componentelor windows
- Configurarea opțiunilor System Restore
- Configurarea opțiunilor de startup

Tema 3. Ajutor și suport tehnic

- Utilizarea Help and support center
- Utilizarea Remote assistance
- Alte resurse de suport tehnic
- Contactarea suportului tehnic al firmei Microsoft

Tema 4. Instalarea, deinstalarea și managementul aplicațiilor

- Cum afectează drepturile utilizatorilor instalarea programelor.
- Instalarea programelor
 - 1. pe 32 de biți
 - 2. configurarea drepturilor utilizatorilor relativ la un anumit program

Tema 5. Administrarea utilizatorilor și parolelor de acces

- securitatea în WinXp
- utilizarea conturilor de utilizator
- modificarea modului în care utilizatorii se loghează la sistem
- contul de administrator

Tema 6. Optimizarea performanțelor sistemelor de operare

Tema 7. Administrarea fișierelor și directorilor

- administrarea și găsirea fișierelor
- administrarea discurilor și unităților de stocare

Tema 8. Instalarea aplicațiilor software

- instalarea aplicațiilor de tip office
- configurarea aplicațiilor de tip office pentru a se potrivi cerințelor utilizatorilor
- instalarea programelor antivirus

Tema 9. Dispozitive periferice

- Conectarea echipamentelor periferice în concordanță cu instrucțiunile producătorului (imprimantă, scanner, dispozitiv multifuncțional, plotter, modem, webcam, dispozitiv achiziție video, videoproiector, tabla interactivă, telefon mobil, PDA).
- Instalarea driverelor și programelor asociate echipamentelor periferice (software care permite comunicarea sistemului de operare cu dispozitivele periferice).